

MYNÄMÄEN KUNNAN
TALOUSARVIO 2017
JA
-SUUNNITELMA
VUOSILLE 2018 - 2019

KH 7.11.2016 § 278

KV 14.11.2016 § 46

SISÄLLYSLUETTELO

1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2	MYNÄMÄEN KUNNAN ARVOT JA STRATEGIA.....	4
3	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT.....	6
	3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2017 - 2019	6
	3.2 Väestö	9
	3.3 Työllisyys ja elinkeinot	11
	3.4 Vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2018 - 2019 taloussuunnitelman laadintaperusteet.....	12
	3.5 Vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017 - 2018 taloussuunnitelman sitovuustaso	19
4.	KÄYTTÖTALOUSOSA	20
	4.1 Keskushallinto	20
	4.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta.....	28
	4.3 Tekninen lautakunta.....	39
5	KÄYTTÖTALouden YHTEENVETO	48
6	TULOSLASKELMAOSA	50
7	INVESTOINTIOSA.....	54
8	RAHOITUSLASKELMA	56
9	ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2017 - 2019	58

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Taantumasta nouseminen on ollut hidasta, eikä taloudessa vieläkään ole havaittavissa merkittävää käännettä parempaan. Julkinen talous näyttää pysyvän alijäämäisenä ja velkamäärä kasvavan. Kuntien tulo-rahoitus ei tule riittämään investointeihin.

Kilpailukyky-sopimuksen toivotaan lisäävän työllisyyttä, talouskasvua ja sopeuttavan julkista taloutta. Kiky-sopimus leikkaa kunnan henkilökunnan lomarahoja vuosina 2017 - 2019, siirtää työeläke- ja työttömyysmaksurasisitusta osittain työnantajilta työntekijöille ja pidentää vuosittaista työaika, mutta muutokset vähentävät vastaavasti kuntien verotuloja. Kun kiky-sopimuksen toimintamenosäästöt vähentävät myös valtionosuuksia, sopimus heikentää kuntien tulo-rahoitusta ja osaltaan kiristää kuntataloutta lähivuosina. Lisäksi työllisyyden hoito vaatii jatkuvasti lisää resursseja kunnissa, kun valtio on vähentänyt omia vastuitaan.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu etenee. Lakiluonnoksissa on vielä paljon kohtia, jotka tuovat epävarmuutta tulevaisuuden suunnitteluun kuntatasolla. Uudistuksen vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan ei ole tosiasiallisesti selvitetty. Joka tapauksessa tulo-rahoitus ja omavaraisuus heikkenevät ja vähenevillä resursseilla on pystyttävä järjestämään jäljelle jäävät kuntapalvelut ja samalla parantamaan kunnan elinvoimaisuutta ja edistämään asukkaiden hyvinvointia. Tämä vaatii aidosti uudenlaista ajattelua ja toimintamalleja. Kunnilla on nyt pari vuotta aikaa sopeuttaa toimintansa sellaiseen kuntoon, että tulo-rahoituksella pystytään kattamaan paitsi menot myös lainojen hoitokustannukset sekä investoinnit.

Mynämäessä sote-palvelut ovat jo kokonaan siirtyneet Perusturvakuntayhtymä Akseliin, mutta tukipalvelujen osalta uudistus tulee vaikuttamaan koko kunnan henkilöstöön ja toimintaan. Sote-käytöstä mahdollisesti poistuvat kiinteistöt voivat muodostua ongelmaksi kunnan taloudelle. Mynämäen kunnalla on paljon toimitiloja, monet kiinteistöt vaativat jatkuvasti kunnostusta tai odottavat jopa purkamista eikä tyhjeneviin toimitiloihin välttämättä ole löydettävissä järkevää ja taloudellisesti tuottavaa toimintaa. Digitalisaatio ja sähköiset palvelut tulevat vähentämään entisestään kiinteiden toimitilojen tarvetta. Toivotaan, että sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä valtio huolehtii uudistuksen kiinteistöseurauksista, eivätkä ne jää kuntien vastattaviksi.

Positiivisia signaaleja tulevasta kertovat syksyn aikana hieman virkistynyt tonttien kysyntä sekä kunnassa toimivien yritysten laajentamishankkeet ja uudet yritykset. Turun telakan vuosiksi eteenpäin varmistunut tilauskanta ja vt8:n valmistuminen Nousiaisiin saakka tulevat varmasti näkymään myös Mynämäessä. Ajoaika Turkuun lyhenee ja sillä on merkitystä yrityksille ja työmatkaliikenteelle.

Mynämäen tase kääntyy ensi vuonna tilapäisesti ylijäämäiseksi vesilaitoksen yhtiöittämisen seurauksena. Tämä on kuitenkin vain kirjanpidollista ylijäämää eikä sillä ole merkitystä kunnan todelliseen taloustilanteeseen. Menot kasvavat tuloja nopeammin eikä vuosikate riitä kattamaan poistoja. Investoinnit rahoitetaan kokonaan lainalla ja kunnan velkamäärä kasvaa. Tuloveroa lasketaan sote-uudistuksen vuoksi vuodelle 2019 ja sen korottamista rajoitetaan tämän jälkeinkin. Talouden tasapainoa on lähde-ttävä hakemaan toimen-tamenoista.

Lähivuosien yleinen taloudellinen tilanne, julkisen talouden kehitys, valtion kuntatalouteen liittyvät ratkaisut ja kunnan oma taloudenhoito määrittävät pitkälti yksittäisen kunnan tulevaa tilannetta. Toiminnan uudistaminen ja talouden tasapainottaminen tulevatkin olemaan seuraavien vuosien tärkeimpiä tehtäviä ja se tulee ottaa huomioon myös kuntastrategiaa tarkistettaessa ja pohdittaessa kunnan tulevaisuuden suuntaa.

Kesällä työnsä aloittavalla valtuustolla on edessään mielenkiintoinen tehtävä aloittaa valmistautuminen tuleviin muutoksiin ja luoda uudenlaista toimintakulttuuria kuntalain hengen mukaisesti. Otetaan tämä mahdollisuusutena ja tarkastellaan vaihtoehtoja avoimin mielin.

Seija Österberg
kunnanjohtaja

2 MYNÄMÄEN KUNNAN ARVOT JA STRATEGIA

MYNÄMÄKI, UUDEN KUNNAN VISIO 2020

Mynämäki – askeleen edellä, kuitenkin lähellä

Mynämäki on vireä ja yhteistyökykyinen kehittyvä kunta, joka tarjoaa asukkailleen ja yrityksilleen turvallisen ympäristön ja laadukkaat palvelut.

ARVOT, JOTKA OHJAAVAT TOIMINTAAMME

Palvelualttius
Toisen kunnioitus – empaattisuus
Tavoitetietoisuus
Sopimusten pitäminen
Ulospäin suuntautuminen
Kansainvälisyys
Taloudellisuus

TOIMINTAMME TARKOITUS

Toimintamme tarkoituksena on edesauttaa kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen hyvinvointia järjestämällä / tuottamalla kunnallisia palveluja, luomalla muita toimintaedellytyksiä sekä vahvistamalla kunnan asemaa maaseutukuntien palvelukeskuksena ja osana Turun seutukuntaa sekä luoda edellytykset päätöksentekijöille em. toiminta-ajatuksen toteuttamiseksi.

Näkökulma (painopistealue)	Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Kriittinen menestystekijä = näissä täytyy onnistua, jotta strategiset tavoitteet saavutetaan
Yhdyskuntarakenne	Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset Asukasluvun kasvu	<ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytön-suunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kylä-suunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi
Elinkeinopolitiikka	Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopolitiikka Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen	<ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapoliittika - TSeKin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat)
Palvelut	Tehokas ja toimiva palvelurakenne	<ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja jäntevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämissä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisen työn tukeminen
Talous	Tasapainoinen talous	<ul style="list-style-type: none"> - vuosikate kattaa poistot - veroprosentit eivät ylitä lähialueen keskiarvoja - investoinnit pääosin omarahoituksella - lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon
Henkilöstö	Tavoitteisiin sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilökunta	<ul style="list-style-type: none"> - henkilöstöstrategian mukainen toiminta: <ul style="list-style-type: none"> • johtamiskulttuurin kehittäminen • henkilöstön osaaminen ja ammattitaito • positiivinen työnantajakuva • henkilöstön jaksaminen ja työhyvinvointi • yhteistyön lisääminen ja tehostaminen

Kuntastrategia päivitetään syksyllä 2017.

3 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2017 - 2019

Yleinen taloudellinen tilanne

Tilastokeskuksen viimeisen tilastoajankohdan mukaan Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,2 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Erittäin vaimean kasvun lähteenä oli pääasiassa kotimainen kysyntä.

Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin tuntumaan ja koko ennusteperiodilla kumulatiivinen kasvu jää vain noin kolmeen prosenttiin.

Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan vielä 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolle kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys jää edelleen maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu.

Lähivuosien taloudellista aktiviteettia kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotantomahdollisuuksia kuvaavan potentiaalisen tuotannon kasvu jää selvästi alle yhden prosentin.

Maailmantalouden ja -kaupan kasvunäkymät ovat heikentyneet viimeaikoina. Maailmankaupan kasvu jää tänä vuonna vain 2 prosenttiin ollen prosenttiyksikön alhaisempaa kuin maailmantalouden kasvu. Maailmankaupan ennustetaan hieman piristyvän, mutta ennusteperiodin lopussakin kasvu jää 4 prosenttiin. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet ja kasvuvauhti taantuu 6 prosenttiin vuonna 2018. Kiinan talouskasvun hidastuminen heijastuu muiden kehittyvien maiden talousnäkyymiin erityisesti aiempaa hitaamman raaka-aineiden kysynnän johdosta.

Useiden Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden talouksien ennustetaan kehittyvän varsin suotuisasti. Ruotsin talouskasvu jatkuu nopeana. Täksi vuodeksi ennustetaan yli kolmen prosentin kasvua ja seuraavana kahtena vuotena kasvu jatkuu selvästi EU-alueen keskimääräistä kasvua nopeampana. Euroalueella maltillinen talouskasvu on käynnistynyt ja kasvua kertyy kumulatiivisesti noin neljä prosenttia ennusteperiodin aikana. Yhdysvaltojen talouskasvu hieman hidastuu kuluvana vuonna ja jää 1,7 prosenttiin. Vuosina 2017 ja 2018 talouskasvun ennustetaan kuitenkin nousevan yli kahden prosentin. Iso-Britannian eroaminen EU:sta on ensisijaisesti maata itseään koskettava negatiivinen shokki. Iso-Britannian talouskasvu tulee selvästi hidastumaan lähitulevaisuudessa ja siten sillä on myös jossain määrin vaikutusta kauppakumppanien taloudelliseen kehitykseen.

Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,1 %. Vuoden 2017 kasvuksi ennustetaan 0,9 %. Kasvun taustalla on edelleen investointien suotuisa kehitys ja yksityinen kulutus. Vienti piristyy maailmankaupan elpymisen vanavedessä, mutta kasvu on edelleen historiaansa verrattuna vaisua. Vienti kasvaa hiukan tuontia nopeammin, joten nettiviennin kontribuutio muodostuu lievästi positiiviseksi. Yksityiset investoinnit kehittyvät edelleen suotuisasti vaikka rakennusinvestointien kovin nousu on jo takana. Toisaalta kone- ja laiteinvestoinnit lisääntyvät ja T&K-investoinnit kääntyvät myös nousuun.

Yksityisen kulutuksen määrän kasvu hidastuu hieman, ollen 0,7 %, mutta säilyy kohtuullisen vahvana verrattuna käytettävissä olevien tulojen kehitykseen. Kilpailukykyopimuksen seurauksena nimellisansioiden ennustetaan nousevan vain 0,8 %. Paraneva työllisyystilanne omalta osaltaan tukee yksityistä kulutusta. Teollisuustuotannon ennustetaan vihdoin kääntyvän noin 2 prosentin nousuun etupäässä metalliteollisuuden ansiosta. Palvelutuotannossa ei ole merkittävää piristymistä näköpiirissä. Työllisten määrä lisääntyy 0,3 % ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8,8 prosenttiin. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy 1,1 prosenttiin.

Ennustejakson viimeisenä vuotena (2018) talouskasvuksi muodostuu 1,1 %. Kokonaiskuva vuosista 2016 - 2018 on talouskasvun kannalta erittäin vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on se, että viennin kehitys jää koko periodin ajan heikoksi. Lyhyellä aikavälillä kotimaisen kysynnän kehitys ylläpitää talouskasvua, mutta pienen avoimen talouden kohdalla se ei kuitenkaan riitä luomaan edellytyksiä ennakoitua nopeammalle kasvuille.

Taloudellisen hyvinvoinnin ja sen taustalla olevan kansainvälisen työnjaon kannalta tarvitaan myös kilpailukykyistä vientisektoria.

Ennustekuvan mukaan vuosien 2016 - 2018 kumulatiivinen kasvu jää vain noin 3 prosenttiin ja BKT:n määrä jää edelleen pienemmäksi kuin vuonna 2008. Suomen taloudellinen tilanne on siis heikko ja vielä suurempien haasteiden edessä kuin aikaisemmin on arvioitu. Ennustehorisontin aikana Suomen talous kasvaa hiukan potentiaalista tuotantoa nopeammin, joten negatiivinen tuotantokuilu supistuu.

Suomen julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä ennustejaksolla eri hallitusten sopeutustoimista huolimatta. Alijäämä kuitenkin pienenee vähitellen. Hidas kasvu ei tuota tarpeeksi verotuloja rahoittamaan julkisia menoja ja lisäksi julkisia menoja kasvattaa väestön ikääntyminen. Valtio on julkisen talouden sektoreista eniten alijäämäinen. Veroaste eli verojen suhde BKT:hen alenee lähivuosina. Kilpailukyky sopimus laskee veroastetta merkittävästi. Myös menoaste alenee ennusteperiodilla.

Suomen julkinen talous on ollut vuodesta 2009 lähtien syvästi alijäämäinen. Vaikka talouden kasvu elpyy ja tuotantokuilu umpeutuu, kasvu ei riitä kuroma julkisen talouden alijäämää umpeen. Samaan aikaan väestön ikääntyminen heikentää julkista taloutta. Siten julkisen talouden tulot eivät enää riitä ylläpitämään kaikkia nopeamman talouskasvun varaan rakennettuja julkisen sektorin rakenteita ja tehtäviä. Lisäksi kilpailukyky sopimuksen arvioidaan lyhyellä aikavälillä heikentävän julkisen talouden rahoitusasemaa.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, syksy 2016

Kuntatalous

Kuntatalouden kokonaismenot ja -tulot kehittyvät vuosina 2016 - 2020 historiaan nähden hyvin vaimeasti. Tilikauden tulos vahvistuu vuosina 2016 - 2017, mutta heikkenee jälleen vuosikymmenen loppua kohden. Kuntataloutta vahvistavat kuntien omat sopeutustoimet vuonna 2016 sekä hallitusohjelman suorat sopeutustoimet. Hallitusohjelman toimien vaikutus painottuu vuosiin 2016 - 2017. Palvelutarpeen kasvu lisää kuitenkin edelleen sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua.

Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa selvästi kevään 2016 kuntatalousohjelmassa esitettyjä vahvemmaksi. Taustalla on muun muassa hallitusohjelman kuntataloutta vahvistavien toimenpiteiden vaikutusarvioiden tarkentuminen valmistelun edetessä. Lisäksi laskelmassa on huomioitu uutena tekijänä ensi vuonna voimaan astuvan eläkeuudistuksen vaikutuksen kuntatalouteen. Myös yhteisöveron tuotto näyttää kehittyvän selvästi aiemmin arvioitua suotuisammin.

Kehitysarviossa ei ole huomioitu kuntien omia toimia vuosille 2017 - 2020. Kilpailukyky sopimukseen liittyvät henkilöstömenosäästöt ja hallituksen kuntataloutta vahvistavat toimet voivat osin syrjäyttää kuntien omia sopeutustoimia tulevina vuosina. Lisäksi kehitysarvioon sisältyvien hallituksen kuntataloutta vahvistavien toimien ja kilpailukyky sopimuksen vaikutusarvioon liittyy epävarmuutta. Niiden lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä, miten kunnat ja kuntayhtymät toimeenpanevat niitä. Tämä muodostaa selvän riskin kehitysarvioon.

Kuntaryhmittäisessä tarkastelussa keskeisin havainto on edelleen kuntakohtaisen hajonnan suuruus. Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino) vaihtelee kuntaryhmittäin merkittävästi, mutta tunnusluku näyttäisi olevan vuonna 2017 heikoin yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Tosin tältäkin osin tilanne pysyisi vuoden 2016 tasolla. Tähän tilanteeseen vaikuttaa yhä osaltaan isojen kaupunkien liikelaitosten yhtiöittämissä johdosta tapahtuneet toimintatulojen laskut vuonna 2015 ja niiden matala kasvu tulevaisuudessa. Verotulojen ja valtionosuuksien väheneminen olisi suurissa kaupungeissa suurempaa kuin pienissä ja lisäksi investointitaso säilyisi suurissa kaupungeissa korkeana vuonna 2017. Myös 20 000 - 40 000 asukkaan kuntakokoryhmässä rahoituksen tasapainon saavuttaminen olisi vaikeaa. Toiminnan ja investointien rahavirta olisi muissa kuntakokoryhmissä huomattavasti parempi kuin vuonna 2016, jopa positiivinen. On kuitenkin huomattava erityisesti pienempien kuntakokoryhmien tilanteen voimakas heikkeneminen tarkastelujakson loppupuolella. Tähän vaikuttaa etenkin valtionosuuksien väheneminen ja verotulojen heikko kasvu ilman veronkorotuksia vuosina 2018 - 2019.

Kuntien laskennallinen tuloveroprosentin korotuspaine näyttää varsinkin vuoden 2017 kohdalla aiemmin arvioitua pienemmältä. Vuodesta 2018 lähtien tilanne muuttuisi kuitenkin huonommaksi ja laskennallinen tuloveroprosentin korotuspaine lisääntyy. Huomioitavaa on, että kuntatalousohjelman tarkastelussa kyse on

painelaskelmasta. Todennäköistä on, että rahoituksen tasapaino toteutuu ennen kaikkea lainakannan kasvulla ja toimintamenojen supistamisilla.

Kilpailukyky sopimuksen huomioiminen kuntatalouden kehitysarviossa

Kilpailukyky sopimus alentaa työnantajien sairausvakuutusmaksua vuosina 2017 - 2020. Lisäksi työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksurasitusta siirretään osittain työnantajilta palkansaajien maksettavaksi. Maksuumuutosten työvoimakustannuksia alentava vaikutus nousee noin 500 milj. euroon vuoteen 2019 mennessä.

Julkiset sektorin lomarahoja leikataan 30 prosentilla vuosina 2017 - 2019. Leikkaus pienentää kuntatalouden toimintamenoja ensi vuonna noin 310 milj. eurolla.

Vuosityöajan pidennys 24 tunnilla ei vaikuta suoraan kuntatalouden menoihin. Työajan pidennys kuitenkin pienentää työvoimatarvetta kuntataloudessa ja luo mahdollisuuden laskennallisesti enimmillään vajaan 250 milj. euron toimintameno säästöön. Toimintameno säästöt vaikuttavat myös kuntatalouden verotuloihin ja valtionosuuksiin, joten nettosäästö jää selvästi toimintameno säästöjä pienemmäksi. Säästön toteutuminen edellyttää, että kunnissa päätetään erikseen hyödyntää työajan pitenemisen tuomaa mahdollisuutta säästöihin.

Kuntatalouden kehitysarviossa vuosityöajan pidentämisen vaikutukset perustuvat tekniseen oletukseen. Säästöjen toteutumiseen liittyy epävarmuutta. Kehitysarviossa on oletettu, että sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön osalta työajan pidentäminen realisoituu säästöiksi kahden vuoden kuluessa. Työajan piteneminen hidastaa palvelutarpeen kasvusta aiheutuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua, kun nykyinen henkilöstö voi tuottaa pidemmän työajan vuoksi aiempaa enemmän palveluja. Opetussektorin osalta laskelmassa on huomioitu, ettei työajan pidentäminen johda säästöihin. Muun henkilöstön osalta teknisenä oletuksena on, että työajan pitenemisen mahdollistama toimintameno säästö toteutuu vähitellen vuoteen 2020 mennessä. Tämä edellyttää kunnissa eläköitymisen ja työvoiman vaihtuvuuden hyödyntämistä töiden uudelleenorganisoinnissa. Kuntien eläkevakuutuksen tekemän arvion mukaan kunta-alalta jää eläkkeelle yli 16.000 henkilöä vuosittain.

Palkansaajien maksukorotukset, lomarahojen leikkaus ja työajan pidentämisestä syntyvät toimintameno säästöt alentavat kuntatalouden verotuloja noin 500 milj. eurolla vuoden 2020 tasolla. Lisäksi hallitus tukee sopimusta keventämällä palkansaajien ja eläkeläisten verotusta. Hallituksen päättämistä tuloveropöytämuutoksista aiheutuvat kuntien verotulojen menetykset kompensoidaan kuntien valtionosuuksissa.

Kilpailukyky sopimuksesta syntyvät toimintameno säästöt huomioidaan kuntien valtionosuuksissa. Talousarvioesityksessä lomarahojen leikkaukset huomioidaan valtionosuuksissa täysimääräisesti ja työajan pitenemisestä aiheutuva menosäästö osittaisena vuonna 2017. Sen sijaan työnantajamaksumuutoksista syntyviä henkilöstömenosäästöjä ei ole huomioitu valtionosuuksissa.

Ilman suotuisten työllisyysvaikutusten huomioimista kilpailukyky sopimuksen vaikutus on lyhyellä aikavälillä julkista taloutta heikentävä. Vaikutus on kuntatalouden kehitysarviossa 90 - 120 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuosina 2017 - 2019 ja noin 35 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2020.

Lähde: VM:n kuntatalousohjelma vuodelle 2017, syksy 2016

Yleisen taloudellisen tilanteen tunnuslukuja koko maassa

Muutos %	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BKT määrä	-1,4	-1,1	-0,4	0,2	1,3	1,4
Yleinen ansiotaso	3,2	2,1	1,4	1,1	1,2	1,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos%	2,8	1,5	1,0	-0,1	1,1	1,5
Työllisyysaste (15-64 v), %-yksikköä	69,0	68,5	68,3	67,9	68,2	68,4
Työttömyysaste, %-yksikköä	7,7	8,2	8,7	9,6	9,4	9,1
Työllisten määrän muutos %	0,4	-1,1	-0,4	-0,7	0,3	0,5
Työn tuottavuus, muutos %	-2,1	0,0	0,3	0,8	0,9	1,5
Euribor 3 kk %	0,6	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2
10 vuoden korko, %	1,9	1,9	1,4	0,7	1,0	1,5

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, syksy 2015

3.2 Väestö

Vuoden 2017 talousarvion laadinnassa oli ohjeena, että asukasluvuna käytetään 7 900 asukasta. Asukasluku 6.10.2016 oli 7858.

Väestö ja väestöennuste 2003 - 2030

vuosi	väkiluku	muutos	muutos%
2003	8 009	62	0,77
2004	8 046	37	0,46
2005	8 058	12	0,15
2006	8 009	-49	-0,61
2007	8 031	22	0,27
2008	8 028	-3	-0,04
2009	8 045	17	0,2
2010	8 041	-4	-0,05
2011	8 044	3	0,04
2012	7 978	-66	-0,82
2013	7 950	-28	-0,35
2014	7 921	-29	-0,36
2015	7 874	-47	-0,59
2016**	7 858	-16	-0,20
2020*	7 701	-173	-2,20
2025*	7 604	-97	-1,26
2030*	7 535	-69	-0,91

** tilanne 6.10.2016

* Tilastokeskuksen ennuste

Lähde: Tilastokeskus

Väestö ikäryhmittäin vuosina 2014 ja 2015 sekä ennuste vuosille 2020, 2025 ja 2030

Ikäryhmä	2014	2015	2020	2025	2030
0 - 6	544	526	500	496	486
7 - 16	928	913	853	812	786
17 - 19	290	290	246	239	233
20 - 64	4 319	4 266	4 045	3 881	3 714
65 - 74	1 005	1 053	1 130	1 032	1 022
75 - 84	557	552	646	848	926
85 -	274	274	281	296	368
Yhteensä	7 917	7 874	7 701	7 604	7 535

Lähde: Tilastokeskus

Taloudellinen huoltosuhde 2007 – 2014

Taloudellinen huoltosuhde on työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään. Työvoiman ulkopuolella olevat: 0-14 vuotiaat, opiskelijat, ase- tai siviilipalvelusta suorittavat, eläkeläiset, sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. omaa kotitalouttaan hoitavat.

Työlliset: kaikki 18-74 vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työnhakijoina.

vuosi	väestö yht	työllinen työvoima	ei työllinen väestö	huoltosuhde	Varsinais-Suomi	koko maa
2007	8 031	3 658	4 373	1,20	1,19	1,24
2008	8 026	3 604	4 422	1,23	1,19	1,24
2009	8 039	3 479	4 560	1,31	1,30	1,34
2010	8 041	3 483	4 558	1,31	1,30	1,31
2011	8 044	3 574	4 477	1,25	1,28	1,29
2012	7 978	3 499	4 479	1,28	1,33	1,32
2013	7 950	3 388	4 562	1,35	1,38	1,37
2014	7 917	3 327	4 590	1,38	1,41	1,41

Lähde: Tilastokeskus

Demografinen huoltosuhde väestöennusteen mukaan 2014-2040

Demografinen huoltosuhde = alle 15 vuotiaat ja yli 64-vuotiaat sataa työkäistä (15-64 v) kohti

	2014	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2040
Mynämäki	63,7	67,4	69,6	71,9	72,2	77,2	83,4	84,9
Turun seutu	53,4	56,1	56,9	58,3	59,1	60,7	63,0	64,2
Varsinais-Suomi	57,7	61	62	62,9	63,7	66,7	69,5	71,1
Koko maa	57,1	60,5	61,5	62,4	63,3	66,4	69,2	69,7

Lähde: Tilastokeskus

3.3 Työllisyys ja elinkeinot

Mynämäellä työssäkäyvät vuonna 2013 (= kunnassa olevat työpaikat)

Suurimmat toimialat	työpaikat
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	323
Teollisuus	282
Rakentaminen	200
Tukku- ja vähittäiskauppa	223
Kuljetus ja varastointi	136
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	31
Informaatio- ja viestintä	4
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	31
Kiinteistöalan toiminta	11
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	59
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	124
Julkinen hallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	43
Koulutus	147
Terveys- ja sosiaalipalvelut	372
Taiteet, viihde ja virkistys	14
Muu palvelutoiminta	61
Kotitalouden toiminta työnantajina	5
Toimiala tuntematon	31
Kaikki toimialat yhteensä	2 097

Mynämäellä työssä käyvistä 1 388 henkilöä (63,8 %) asuu Mynämäellä. Mynämäellä käy töissä 667 (31,8 %) muualla asuvaa henkilöä.

Lähde: Tilastokeskus

Mynämäessä asuva työllinen työvoima 31.12.2014

	henkilöä	%
Alkutuotanto	291	8,7
Jalostus	867	25,9
Palvelut	2 138	63,9
Tuntematon	50	1,5
Yhteensä	3 346	

Työllisestä työvoimasta 1 388 henkilöä (41,5 %) käy töissä Mynämäessä ja 1 939 henkilöä (57,9 %) käy töissä muualla.

Mynämäellä käy työssä (=työpaikat) 2055 henkilöä. Heistä asuu muualla 667 henkilöä (32,5 %).

Lähde: Tilastokeskus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen 9/2015 mukaan Mynämäen työvoima on 3737 (9/2014 3778).

Työttömien määrä

Syyskuun 2016 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa 12,4 % (12,7 %, 9/2015) ja koko maassa 12,5 % (12,8 %, 9/2015). Varsinais-Suomessa työttömyysaste on hiukan pienempi kuin koko maassa. Työttömien määrä väheni vuoden takaisesta koko maassa 2,3 %. Varsinais-Suomessa työttömien määrä väheni hitaammin kuin muualla maassa eli 2,1 %:lla (600 henkilöä). Nuorten työttömyys väheni 15 kunnassa ja pitkäaikaistyöttömien 16 kunnassa Varsinais-Suomessa.

Mynämäessä työttömien määrä syyskuun 2016 lopussa oli 374 (369, 9/2015), joka on 10,1 % (9,9 %, 9/2015) työvoimasta. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 60 (50, 9/2015) ja yli 50-vuotiaita 149 (156, 9/2015). Yli vuoden työttömänä olleita oli 125 (117, 9/2015).

Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 9/2016

Kela maksaa pitkään työttömänä olleille työmarkkinatukea. Kunnat maksavat Kelalle yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 50 % ja yli 1.000 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 70 %. Kunnan maksumuus on noin 20.000 euroa/kk. Kunnan ei tarvitse maksaa em. osuutta työmarkkinatuesta, jos työttömälle järjestetään esim. kuntouttavaa työtoimintaa. Kunnan omassa organisaatiossa on vuoden aikana useita kymmeniä henkilöitä kuntouttavassa työtoiminnassa. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan mm. Tsemppi ry:n Mynämäen toimipisteissä.

Elinkeinopalvelut

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2015 § 83 Turun seudun elinkeinosopimuksen, jonka mukaisesti seudun kunnat ovat perustaneet Turun seudun kehitys Oy:n. Yhtiön toimialana on yritysneuvonta ja yritystoiminnan kehittäminen Turun seudulla. Yhtiö huolehtii Turun seudulla toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden järjestämisestä. Yhtiö hankkii Turku Science Park Oy:ltä tai tuottaa itse yhtiön osakkaiden kanssa solmittavan palvelusopimuksen mukaiset palvelut sekä rahoittaa hankkeita. Yhtiön jatkuva rahoitus perustuu tuloihin, jotka se hankkii ensisijaisesti kunnilta perittävällä palvelumaksulla.

Vuoden 2017 talousarviossa on 80.000 euron määräraha kunnan elinkeinopalvelujen järjestämiseen.

3.4 Vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2018 - 2019 taloussuunnitelman laadinta-perusteet

Talousarvion rakenne

Kunnanvaltuusto hyväksyi 2006 kunnan toiminta-ajatuksen, vision ja strategiset päämäärät. Strategia päivitettiin vuoden 2014 talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuoden 2016 talousarviosta alkaen talousarvion rakennetta muutettiin siten, että tavoitteet on paremmin johdettu kunnan strategiasta. Lautakunnat asettavat toiminnalliset tavoitteet niin, että ne on suoraan johdettu koko kunnan strategisista tavoitteista. Taloutta ja henkilöstöä koskevat tavoitteet on asetettu koko kunnalle vain Yleishallinto-tulosalueelle.

Vesihuoltolaitoksen toiminta yhtiöitetään vuoden 2017 alusta Mynämäen Vesihuolto Oy:ksi. Yhtiö on kunnan kokonaan omistama ja se kuuluu kuntakonserniin. Hulevesi jää kunnan vastuulle, mutta muut vesihuollon tulot ja menot eivät sisälly talousarvion tuloarvioihin ja määrärahoihin. Arvio yhtiöittämisestä kirjattavasta luovutusvoitosta on budjetoitu Yleishallinto -tulosalueelle.

Kunnallistekniikka-tulosalueen nimi on muutettu Infra-tulosalueeksi. Infra-tulosalueeseen sisältyvät yleisten alueiden, urheilukenttien ja yksityisteiden määrärahat.

Sote- ja aluehallintouudistus

Vuoden 2019 alusta Suomessa toteutetaan sote- ja aluehallintouudistus, joka vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen merkittävästi. Vuosi 2019 on tämän taloussuunnitelmakauden viimeinen vuosi. Vuosi 2019 on budjetoitu kuitenkin nykyisen organisaation mukaisesti, koska uudistuksen vaikutusta koskevat valtiovarainministeriön laskelmat ovat alustavia eikä uudistuksen käytännön toteuttamisesta ja sen vaikutuksista ole vielä tietoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirtyvät maakuntien järjestämisvastuulle. Myös muita kuntien järjestämisvastuulla olevia tehtäviä siirretään maakunnalle (mm. pelastustoimen tehtävät). Tehtävien rahoittamiseksi kaikkien kuntien kunnan tuloveroprosenttia lasketaan 12,30 %-yksiköllä. Myös kuntien valtionosuudet vähenevät siirtyvien tehtävien takia.

Kuntalain taloutta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kuntien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Edelleen 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Uudessa kuntalaissa alijäämän kattamisvelvollisuuden sääntelyä on tiukennettu. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämä kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen. Taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä on katettava. Erillistä pidemmän aikavälin toimenpideohjelmaa ei enää vaadita. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi sen tilinpäätöksen jälkeen, kun alijää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumottavissa.

Kuntalain 148 §:n siirtymäsäännöksen mukaan 110 §:n alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään. Vuoden 2015 tilinpäätös vahvistetaan vuonna 2016. Vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneen alijäämän kattamisesta tulee olla yksilöidyt toimenpiteet taloussuunnitelmassa 2017 - 2020 ja alijäämä tulee kattaa viimeistään vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Jos vuoden 2015 taseessa oleva alijäämä on yli 500 €/asukas, alijäämä tulee olla katettu viimeistään vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Mynämäen kunnan vuoden 2015 taseessa on 876.980,39 euroa ylijäämää. Vuoden 2016 talousarvio on 678.637 euroa alijäämäinen. Kunnan vuoden 2016 tase on hyvin todennäköisesti alijäämäinen. Vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä kirjataan noin 9,5 milj. euroa luovutusvoittoa, joten vuoden 2017 tase tulee olemaan ylijäämäinen. Ylijäämästä huolimatta kunnan palvelutuotanto on edelleen alijäämäistä, koska tulos ilman myyntivoittoa on noin 1.218.000 euroa alijäämäinen.

Maan uuden hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että kuntarakennelain selvitysvelvollisuuden kriteereitä, määräaikoja ja henkilöstön irtisanomissuojaa kuntaliitostilanteessa koskevat säädökset kumotaan. Alla on talousarvion laadinnan aikana voimassa oleva vielä kumoamaton säännös, joka on voimassa 1.7.2013 - 31.12.2019.

Kuntarakennelain 4 f §:n (Kunnan taloudellinen tilanne) mukaan:

Kunnan tulee selvittää kuntien yhdistymistä *talousperusteella*, jos kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut täyttävät vähintään yhden seuraavista edellytyksistä:

- 1) kunnan viimeisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä alittuvat kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 63 a §:n mukaisen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksenä olevat raja-arvot;
- 2) kunnan viimeisessä hyväksytyssä ja kahdessa sitä edeltävässä tilinpäätöksessä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:n mukaisen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksenä olevista kuudesta raja-arvosta täyttyy neljä; tai
- 3) kunnan viimeisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä taseen kertynyt alijäämä asukasta kohti on vähintään 500 euroa ja kahdessa sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä taseessa on kertynyttä alijäämää.

Peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a § on kumottu 1.1.2017 alkaen (414/2015).

Kunnan toiminnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen mukaan taseen yli-/alijäämä on tilinpäätöksestä 2014 alkaen seuraava. Ensimmäisessä laskelmassa vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen myyntivoitto on huomioitu. Toisessa laskelmassa on yli-/alijäämä, mikäli vesilaitosta ei olisi yhtiötetty eikä kertaluonteista myyntivoittoa olisi kirjattu.

Taseen ylijäämä / alijäämä

Vesilaitoksen myyntivoitto on huomioitu eli laskelma on talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2018-2019 mukainen:

TP 2014 ylijäämää	2 966 148 euroa
TP 2015 alijäämä	-2 089 167
jää ylijäämää	876 981
TA 2016 alijäämäennuste	-678 637
jää ylijäämää	198 344
TA 2017 ylijäämää	8 282 272
ylijäämää	8 480 616
TS 2018 alijäämää	-1 100 908
ylijäämää	7 379 708
TS 2019 alijäämää	-400 546
ylijäämää suunnitelmakauden lopussa	6 979 162

Vesilaitoksen myyntivoittoa ei ole huomioitu eli tilanne, jos vesilaitosta ei olisi yhtiötetty:

TP 2014 ylijäämää	2 966 148 euroa
TP 2015 alijäämä	-2 089 167
jää ylijäämää	876 981
TA 2016 alijäämäennuste	-678 637
jää ylijäämää	198 344
TA 2017 alijäämää	-1 217 728
alijäämää	-1 019 384
TS 2018 alijäämää	-1 100 908
alijäämää	-2 120 292
TS 2019 alijäämää	-400 546
alijäämää suunnitelmakauden lopussa	-2 520 838

Kunnan toiminnan kehittäminen ja talouden tasapainottaminen edellyttää ainakin seuraavat toimenpiteet vuosina 2017 - 2019:

1. Opettajien määrä toimipisteissä vähennetään vastaamaan oppilasmäärän mukaista tarvetta.

Oppilasmäärä on vähentynyt Mynämäen kunnassa perusopetuksessa pitkällä aikavälillä seuraavasti: Vuonna 2007 perusopetuksen oppilaita oli 1028 (opettajia 71), vuonna 2010 oppilaita oli 973 (opettajia 70), vuonna 2013 oppilaita oli 874 (opettajia 74) ja vuonna 2016 oppilaita 800 (opettajia 72). Oppilasennusteen mukaan vuonna 2019 perusopetuksessa on 767 oppilasta.

2. Valmistuskeittiöiden määrää vähennetään vuodesta 2017 alkaen. Ruokapalveluja uudistetaan vastaamaan vähentyvää kysyntää.

Kunnanhallitus päätti 31.10.2016 § 254 pyytää jatkovalmistelua varten ulkopuolisen asiantuntijan näkemyksen eri vaihtoehdoista, miten kunnan ateriapalveluja voidaan tehostaa valmistuskeittiöiden määrää vähentämällä.

3. Kesäkuun 2017 loppuun mennessä tehdään pitkän tähtäimen suunnitelma kunnan kiinteistöjen kustannustehokkaasta käytöstä ja mahdollisista korjausinvestointitarpeista.

Verotulot

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Kunnan tulovero	23 585 631	24 074 000	24 102 000	24 076 000	24 741 000
Kiinteistövero	1 327 964	1 587 000	1 569 000	1 569 000	1 569 000
Osuus yhteisöverosta	901 790	729 000	905 000	946 000	993 000
Yhteensä	25 815 385	26 390 000	26 576 000	26 591 000	27 303 000
Kunnan tulovero%	20,50 %	21,00 %	21,00 %	21,00 %	21,00 %

Verotulot on budjetoitu Kuntaliiton lokakuun ennustekehikon mukaisesti.

Tuloveron tuottoa vähentää kilpailukyky sopimuksen takia toteutettavat veronkevennykset ja kilpailukyky sopimuksessa sovitut palkansaajien työttömyysturvavakuutusmaksujen työeläkemaksujen korotukset. Verotuloja vähentää kilpailukyky sopimuksessa sovittu julkisen sektorin lomarahojen leikkaus 30 %:lla vuosina 2017 - 2019.

Kuntien osuus **yhteisöveron** tuotosta on suunnitelmakaudella 30,34 %. Kilpailukyky sopimus korottaa yhteisöveron tuottoa, koska työnantajien sivukulut alenevat ja se oletettavasti lisää yritysten verotettavaa tuloa.

Kiinteistöverolain muuttamista koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 6.10.2016. Esityksen mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli olisi 0,93 - 1,80 % ja vakituisten asuinrakennusten vaihteluväli 0,41 - 0,90 %. Vuonna 2016 Mynämäen yleinen kiinteistöveroprosentti on 0,90 %, joten lainmuutoksen myötä prosentti korottuu automaattisesti 0,93 %:iin. Vuonna 2016 Mynämäen vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti on 0,50 %, joten lainmuutoksella ei ole suoraan vaikutusta. Yleisen kiinteistöveroprosentin alarajan korotus koskee myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia. Vuonna 2016 Mynämäessä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti on 1,10 %, joten lainmuutoksella ei ole suoraa vaikutusta. Lisäksi hallituksen esityksen mukaan kytkös vakituisten asuinrakennusten ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttien välillä poistetaan. Nykyisen lain mukaan muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia korkeampi.

Kunnanvaltuusto vahvistaa vuoden 2017 veroprosentit kokouksessaan 14.11.2016. Kunnanvaltuusto käsittelee vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2018 - 2019 taloussuunnitelman samassa kokouksessa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet 2014 – 2018

	TP 2015	TA 2016*)	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Peruspalvelujen valtionosuus	12 400 658	13 091 515	11 975 397	11 975 397	11 975 397
Verotulojen tasaus	4 137 912	4 317 728	4 281 607	4 281 607	4 281 607
Järjestelmämuutoksen tasaus	0				
OKM:n muut valtionosuudet (mm. lukio)	-375 370	-256 579	-256 579	-256 579	-256 579
Yhteensä	16 163 200	17 152 664	16 000 425	16 000 425	16 000 425

*) TA 2016 on VM:n päätöksen mukainen

Vuoden 2017 valtionosuudet ovat Kuntaliiton laskelman 30.9.2016 mukaiset. Suunnitelmavuosien 2018 - 2019 laskentaperusteista ei ole tietoa, joten ne on arvioitu samalle tasolle kuin vuonna 2017.

Peruspalvelujen valtionosuus sisältää sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuden, esi- ja perusopetuksen valtionosuuden sekä yleisten kirjastojen, taiteen perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Vuoden 2019 alusta voimaan tulevan sote- ja aluehallintouudistuksen takia kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoon kohdistuvat valtionosuudet siirtyvät maakunnille.

Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sisältävät lukion, esi- ja perusopetuksen oppilaskohtaisen lisärahoituksen sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, nuorisotoimi ja liikunta). Tämä valtionosuus jää peruskunnille sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä.

Peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä maksetaan *verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta*. Myös tasausjärjestelmä muuttuu sote- ja aluehallintouudistuksen yhteydessä.

Valtionosuusleikkaukset ja -muutokset 2017

Kilpailukyky sopimuksen takia kunnilta leikataan peruspalvelujen valtionosuutta 65,22 euroa/asukas. Mynämäen kunnan osalta leikkaus on noin 512.000 euroa (7850 as).

Lex Lindströmin (tietyt edellytykset täyttävät pitkäaikaistyöttömät eläkkeelle) takia valtionosuutta leikataan 6,05 euroa/asukas. Mynämäen osalta leikkaus on noin 47.000 euroa.

Perustoimeentulotuen rahoitus ja maksatus siirtyi Kelalle vuoden 2017 alusta. Kustannus poistuu kunnilta kokonaan ja siihen saatu valtionosuus vähennetään kokonaan. Mynämäen osalta leikkaus on noin 202.000 euroa. Perustoimeentulotuen maksatuksesta vastaa Ptky Akseli. Akselin arvion mukaan sen nettomenot vähenevät kaikkien peruskuntien osalta yhteensä 330.000 euroa. Kuntaliiton laskelman mukaan kaikkien kolmen peruskunnan valtionosuutta vähennetään yhteensä 394.000 euroa.

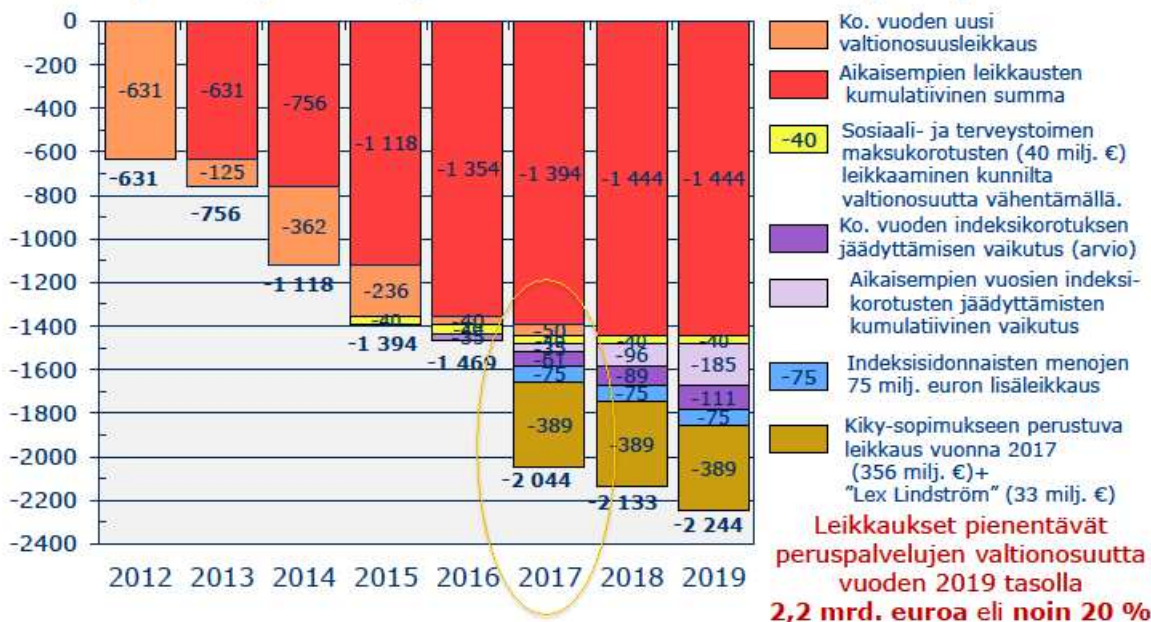
Maan edellisen hallituksen päättämä valtionosuusleikkaus ja maan nykyisen hallituksen kehysriihessä 2016 päättämä valtionosuusleikkaus ovat yhteensä 22,86 euroa/asukas. Mynämäen osalta leikkaus on noin 179.000 euroa.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuden aleneminen lisää kuntien valtionosuutta 34,81 euroa/asukas. Mynämäen osalta lisäys on noin 273.000 euroa.

Lisäksi valtionosuuksiin vaikuttaa indeksitarkistus, joka on poikkeuksellisesti miinus-merkkinen (- 0,7 %) ja valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (lisää kuntien valtionosuutta). Lisäksi joitakin määräytymistekijöitä on tarkistettu (asukasmäärätiedot, sairastavuuskerroin ym.). Näiden vaikutuksen arvioiminen euroina ei ole mahdollista.

Mynämäen kunnan peruspalvelujen valtionosuus vähenee vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna noin 1 milj. euroa. Edellä mainitut euromääräiset vähennykset ja lisäykset ovat yhteensä 667.000 euroa. Loput vähennyksestä johtuu kunnan oman asukasmäärän vähenemisestä ja ikärakenteen muuttumisesta.

Vuosien 2012-2019 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen* valtionosuuteen, milj. €

* Tämän lisäksi OKM:n valtionosuusrahoitusta on leikattu noin 400 milj. € vuosina 2012-2015. Vuosina 2016-2019 toteutettavat OKM:n leikkaukset ovat arviolta yli 220 milj. € vuoden 2019 tasolla.

KE-7-2016/1 Lehtonen 20.9.2016

Henkilöstömenot

Keväällä 2016 hyväksyttiin kilpailukyky sopimus, jolla alennetaan työnantajien työvoimakustannuksia. Sopimuksen mukaan vuonna 2017 palkkoihin ei tehdä yleiskorotuksia. Lisäksi työaikaa pidennetään 24 tuntia (noin 3 pv) vuodessa. Kuntasektorin lomarahoja alennetaan 30 % vuosina 2017, 2018 ja 2019. Vaikutukset on huomioitu vuoden 2017 talousarviossa ja vuosien 2018 - 2019 taloussuunnitelmassa. Työajan pidennyksen euromääräistä vaikutusta on vaikea esittää.

Myös työnantajien sivukuluja alennetaan suunnitelmakaudella. Vuonna 2016 KuEL-maksu (vuoden 2017 alusta JuEL) on 17,10 %. Kevan 10.6.2016 ilmoituksen mukaan JuEL-maksu on 17,05 % vuonna 2017, vuonna 2018 16,65 % ja 16,25 % vuonna 2019. Vuonna 2017 ero nykyiseen maksuun on noin 5.000 euroa, vuonna 2018 noin 35.000 euroa ja vuonna 2019 noin 70.000 euroa.

Työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu määrätään yhtä suuriksi vuoden 2018 maksuista alkaen. Tämä alentaa työnantajien keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua 0,85 %-yksikköä. vuoden 2017 työttömyysvakuutusmaksusta työmarkkinakeskusjärjestöt neuvottelevat elokuussa 2016. Mynämäen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2016 on keskimäärin 3,32 % (maksu% vaihtuu palkkasumman mukaan) ja noin 335.000 euroa. Vuonna 2017 ero (-0,85 %-yks.) nykyiseen maksuun olisi noin 85.000 euroa

Kaikkien työnantajien sosiaaliturvamaksua alennetaan suunnitelmakaudella 2017 - 2019 vähintään seuraavasti: 0,94 %-yksikköä vuodelle 2017, 1,00 %-yks. vuodelle 2018 ja 1,04 %-yks. vuodelle 2019. Vuonna 2016 sotu-maksu on 2,12 %. Mynämäen sotu-maksu on vuodessa noin 215.000 euroa. Alennuksen vaikutus on noin 90.000 - 100.000 euroa.

Kilpailukykykysymyksen vaikutukset

	2017	2018	2019
Lomarahojen 30 % leikkaus *)	164.000 €	164.000 €	164.000 €
Sivukulujen alennus:			
JuEL-maksu	5.000 €	35.000 €	70.000 €
Työttömyysvakuutusmaksu		85.000 €	85.000 €
Sosiaaliturvamaksu	90.000 €	90.000 €	90.000 €
Yhteensä	259.000 €	374.000 €	409.000 €

*) Lomarahojen leikkauksen euromäärä on 30 %:a vuonna 2016 maksetuista lomarahosta sivukuluineen.

Lomarahojen leikkauksen euromäärä riippuu henkilökuntamäärästä ja -rakenteesta ja mahdollisista palkankorotuksista suunnitelmavuosina.

Sivukulujen alennuksen vaikutus on arvio, koska tarkkoja sivukuluprosentteja ei ole vielä vahvistettu. Lisäksi sivukulujen määrä riippuu palkkasummasta.

Sivukulujen alennukset on huomioitu talousarviossa ja -suunnitelmassa tämän hetkisen tiedon mukaan.

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 31.1.2017 saakka. Tammikuussa 2017 ei tule yleiskorotuksia. Kilpailukykykysymyksen mukaisesti seuraava sopimuskausi on 1.2.2017 - 31.1.2018. Sen jälkeisistä palkankorotuksista tai muista sopimusmuutoksista ei ole tietoa.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittu siten, että palkkamäärärahoihin on huomioitu 0,5 %:n korotusvaraus suunnitelmavuosina 2018 - 2019.

Henkilöstömäärä osastoittain

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Hallinto-osasto	16,0	15,5	16,5	16,5	16,5
Sivistysosasto	193,5	197,0	195,0	195,0	195,0
Tekninen osasto	66,5	66,5	65,5	62,5	62,5
Yhteensä	276,0	279,0	277,0	274,0	274,0

Muut toimintamenot

Kunnanhallituksen antamien talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti toimintamenot eivät saa kasvaa vuoteen 2016 verrattuna huomioiden kilpailukykykysymyksestä aiheutuvat henkilöstömenojen vähennykset.

3.5 Vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017 - 2018 taloussuunnitelman sitovuustaso

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa on valtuustoon nähden **bruttositova** tulosaluetasolla. Taloushallintoyksikkö on taseyksikköinä **nettositova** valtuustoon nähden.

KUNNANHALLITUS

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Yleishallinto

- Taloushallintoyksikkö (taseyksikkö, nettositova)

Perusturvakuntayhtymä Akseli

Erikoissairaanhoido ja ympäristöterveydenhuolto

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Varhaiskasvatus

Opetustoimi

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen toimen hallinto

Tilalaitos

Infra

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot ja -kulut (netto)

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- Kiinteä omaisuus nettomääräisenä
- Talonrakennus (kohteittain > 200.000 €)
- Infrastrukturi
- Vesihuoltolaitos
- Irtain omaisuus nettomääräisenä

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Keskushallinto

Keskusvaalilautakunta

Tulosalue	Keskusvaalilautakunta
Tilivelvolliset	hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
Toiminta-ajatus	Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset ja valtiolliset vaalit.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Kuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2017, presidentinvaalit ja maakuntavaalit tammikuussa 2018 ja eduskuntavaalit huhtikuussa 2019.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	13 123	0	0	23 000	12 500
Kulut	-13 303	0	-21 902	-25 527	-18 896
Toimintakate	-180	0	-21 902	-2 527	-6 396
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-642	0	0	0	0

Tarkastuslautakunta

Tulosalue	Tarkastuslautakunta
Tilivelvollinen	Tarkastuslautakunta
Toiminta-ajatus	Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta.

Talousarvio vuodelle 2017 Vuoden 2016 tilintarkastuksen ja arviointityön painopistealue on tekninen toimi johon kuuluvat: teknisen toimen hallinto, tilalaitos, kunnallistekniikka, vesihuoltolaitos, rakennusvalvonta ja ympäristötoimi.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja investoinnit.

Vuoden 2016 talouden ja toiminnan tarkastuspäiviä vuosina 2016 - 2017 on yhteensä 12 päivää.

Vuoden 2017 tarkastuspäivien lukumäärä tarkentuu tarkastuslautakunnan vuoden 2017 työohjelmassa.

Valtuustokauden 2017 - 2020 tilintarkastuspalvelujen kilpailuttaminen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-17 245	-18 266	-18 399	-18 385	-18 382
Toimintakate	-17 245	-18 266	-18 399	-18 385	-18 382
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-93	0	0	0	0

Kunnanhallitus

Tulosalue

Yleishallinto

Tilivelvolliset

kunnanjohtaja Seija Österberg (kaavoitus ja elinkeinotoimi)
hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä maankäyttöpolitiikkaan, elinkeinopolitiikkaan ja konserniohjaukseen liittyvistä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Yleinen taloudellinen tilanne ja valtion säästötoimenpiteet näkyvät kunnan toiminnassa sekä palvelujen järjestämisessä ja asettavat haasteita päätöksenteolle tulevinakin vuosina.

1.5.2015 voimaan tullut kuntalaki sisältää runsaasti siirtymäsäännöksiä, jotka tulevat voimaan uuden valtuustokauden alusta 1.6.2017. Tämä edellyttää päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä tehtäviä kuntakohtaisia päätöksiä sekä kuntastrategian, hallintosäännön ja konserniohjeiden uudistamista. Seuraavat kuntavaalit järjestetään keväällä 2017 ja uusia valtuustokausi alkaa 1.6.2017.

Sote- ja maakuntauudistus tulee vaikuttamaan koko kunnan toimintaan ja edellyttää toimintojen sopeuttamista ja uudistamista muuttuvien olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Tämän hetkisen valmistelutilanteen mukaan palvelut siirretään sote-alueille 2019 alusta. Samaan aikaan toteutetaan aluehallintouudistus, jossa kuntien maakunnan liittojen, ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen tehtäviä siirretään maakunnille. Varsinais-Suomen sote-uudistuksen valmisteluorganisaatio on hyväksytty kesäkuussa 2016 ja se valmistelelee uudistusta siihen saakka, kunnes väliaikainen valmistelutoimielin aloittaa toimintansa 1.7.2017.

1.6.2017 työnsä aloittava valtuusto tarkistaa ja hyväksyy tulevien vuosien kuntastrategian syksyn 2017 aikana. Sote- ja maakuntauudistus tulee muuttamaan kunnan toimintaa merkittävästi vuodesta 2019 alkaen.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 12 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna tukea hakeneiden maatilojen lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksumuus on noin 66.000 euroa.

Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksumuusua. Mynämäen kunta on usean vuoden ajan maksanut maatalousyrittäjille maksullisen lomittaja-

avun subventiota. Noin puolet alueeseen kuuluvista kunnista maksaa subventiota. Talousarviossa on 4.000 euron määräraha subventioon.

Maaseutuhallintopalvelut ja maatalouslomituspalvelut siirtyvät vuoden 2019 alusta voimaan tulevan sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä maakunnan vastattavaksi.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

150 Yleishallinto

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	1 269 044	906 815	838 823	838 823	838 823
Kulut	-2 356 256	-2 301 100	-2 321 849	-2 277 500	-2 277 917
Toimintakate	-1 087 212	-1 394 285	-1 483 026	-1 438 677	-1 439 094
Sisäiset tulot	292 971	291 304	277 660	277 660	277 660
Sisäiset menot	-242 816	-244 774	-237 482	-237 482	-237 482

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnitelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 	<p>Roukkulin teollisuusalueen laajenuksen kaavoitus käynnistetään.</p> <p>Tarkistetaan tarvittaessa asemakaavojen ajantasaisuus.</p> <p>Vesihuolto siirtyy Mynämäen Vesihuolto Oy:n vastuulle 1.1.2017 alkaen.</p>	
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopoliittikka</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSein ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja 	<p>Avoin ja välitön yhteydenpito kunnan ja yritysten välillä.</p> <p>Yritysvaikutusten arviointi tehdään kaikista yrityksiin vaikuttavista päätöksistä.</p> <p>Tarkistetaan elinkeino-ohjelma sen jälkeen, kun kuntastrategia on uusittu.</p> <p>Tehostetaan Tsek Oy:n kautta os-</p>	

<p>tehokas hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>tettävien yrityspalvelujen käyttöä.</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja jätävä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus/kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisen työn tukeminen 	<p>Kuntastrategia, hallintosääntö ja konserniohje uusitaan kuntalain edellyttämällä tavalla.</p> <p>Kunnan toimitilojen käyttöaste on 100 %.</p> <p>Konserniin kuuluvat kuntayhtymät ja muut yhteisöt toimittavat esityslistat ja pöytäkirjat kuntaan, raportoi- vat säännöllisesti taloudesta ja toiminnasta sekä järjestävät tarvittaessa neuvotteluja ja tiedotustilaisuuksia toimintaan liittyvistä merkittävistä asioista.</p> <p>Järjestöstrategiassa on selkeästi määritelty kunnan ja järjestöjen työnjako, roolit ja yhteistoiminta.</p> <p>Avustukset kohdennetaan kuntalaisille palveluja tuottaviin kohteisiin.</p> <p>Suomen itsenäisyyden juhlavuoden tapahtumia avustetaan kunnanhallituksen 10.10.2016 päättämällä tavalla.</p>	
<p>Tasapainoinen talous</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vuosikate kattaa vähintään poistot - veroprosentit eivät ylitä lähialueen keskiarvoja - investoinnit pääosin omarahoituksella - lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon 	<p>Vuosikate kattaa poistot.</p> <p>Toimintakateen kasvu on korkeintaan 1,5 %.</p> <p>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluku *) paranee.</p>	
<p>Tavoitteisiin sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilökunta</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstöstrategian mukainen toiminta: <ul style="list-style-type: none"> • johtamiskulttuurin kehittäminen • henkilöstön osaaminen ja ammattitaito 	<p>Henkilökunnan täydennyskoulutuksesta huolehditaan koulutussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Esimiehille järjestetään vähintään yksi yhteinen paikallinen koulutustilaisuus ajankohtaisesta aiheesta.</p> <p>Pidetään yllä monipuolista TYKY-toimintaa.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • positiivinen työnantajakuva • henkilöstön jaksaminen ja työhyvinvointi • yhteistyön lisääminen ja tehostaminen 	Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa tehostetaan.	
<p>Konsernitavoitteet</p> <p>Kuntayhtymät</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri - Perusturvakuntayhtymä Akseli - Raision seudun koulutuskuntayhtymä - Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri - Varsinais-Suomen liitto <p>Mynämäen Vesihuolto Oy</p> <p>Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy</p> <p>Ki Oy Mynäjoki</p> <p>As Oy Mynämäen Augustanrivi</p> <p>Vakka-Suomen Media Osuuskunta</p>	<p>Uuden kuntalain myötä korostuu koko kunnan toiminnan ohjaus. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.</p> <p>Uusitaan konserniohje vastaamaan kuntalain tavoitteita ja velvoitteita sekä kuntastrategiaan kirjattavaa omistajapolitiikkaa.</p> <p>Kuntayhtymien toiminta järjestetään hyväksytyjen suunnitelmien ja talousarvion määrärahojen puitteissa ottaen huomioon kuntien yleinen taloustilanne.</p> <p>Avoin tiedonkulku konserniyhteisöjen ja kunnan välillä varmistetaan siten, että kunnille tiedotetaan ja kuntien kanssa neuvotellaan hyvässä ajoin mahdollisista talouteen vaikuttavista muutoksista/toimenpiteistä.</p> <p>Yhtiö vastaa kunnan vesihuollosta vesihuoltolain mukaisesti hyvässä yhteistyössä kunnan teknisen toimen kanssa.</p> <p>Yhtiön omistamia kiinteistöjä ylläpidetään ja vuokrataan sekä toimialaan kuuluvia tehtäviä hoidetaan kunnan elinkeinopolitiikan tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti.</p> <p>Kunnan omistamia huoneistoja myydään sitä mukaan, kun niitä vapautuu vuokralaisilta.</p> <p>Toiminta on liiketaloudellisesti kannattavaa.</p>	

*) Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla seurataan tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Kertymä ei saa muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Mynämäen kunnan vuoden 2015 tilinpäätöksessä tunnusluku on -13,0 milj. euroa ja vuoden 2014 tilinpäätöksessä -9,6 milj. euroa.

Henkilöstö

150 Yleishallinto

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
tietohallintopäällikkö	1	1	1	1	1
toimistosihteerit	2	2	2	2	2
Yhteensä	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

Taseyksikkö

Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen)

Tilivelvollinen

hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
taloushallintoyksikön päällikkö

Toiminta-ajatus

Taloushallintoyksikkö tuottaa taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Perusturvakuntayhtymä Akselille ja Mynämäen kunnalle ja palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle hyväksytyjen toimeksiantosopimusten mukaisesti.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

vuoden 2019 alussa toteutuva sote-uudistus vaikuttaa Ptty Akselin takia merkittävästi taloushallintoyksikön toimintaan. Mahdollisiin toiminnallisiin ja henkilöstömuutoksiin on varauduttava suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2017 alusta taloushallintoyksikkö vastaa myös Ruskon kunnan palkanlaskennasta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

1550 Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto -tulosalueeseen)

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	613 035	613 986	650 924	650 924	650 924
Kulut	-613 035	-609 915	-650 924	-650 924	-650 924
Toimintakate	0	4 071	0	0	0
Sisäiset tulot	196 836	209 475	200 761	200 761	200 761
Sisäiset menot	-11 600	-10 990	-10 721	-10 721	-10 721

Henkilöstö

1550 Taloushallintoyksikkö

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
talouspäällikkö	1	1	1	1	1
kirjanpito	2	2	2	2	2
palkanlaskenta	5,5	5,5	6,5	6,5	6,5
reskontran hoito	2,5	2,5	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	11,0	11,0	11,5	11,5	11,5

Tulosalue Perusturvakuntayhtymä Akseli

Tilivelvolliset kunnanjohtaja Seija Österberg

Toiminta-ajatus Tuottaa laadullisesti hyvät, tasa-arvoiset ja kohtuuhintaiset perusterveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut kunnan asukkaille.

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminnan tavoitteet on määritelty kunnanvaltuuston 28.5.2012 hyväksymässä vuosien 2013 - 2016 palvelutasosuunnitelmassa.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 – 2019

Kuntayhtymän toiminnasta tehtiin selvitys vuonna 2014. Kuntayhtymän tulee edelleen toiminnassaan ja taloudessaan huomioida tehty selvitys. Toiminnan ja talouden tehostaminen on keskeinen tehtävä, jotta kuntien maksuosuuksien jatkuva kasvu saadaan katkaistua.

Kuntayhtymän toiminta ja talous tulee järjestää vahvistetun talousarvion rajoissa. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota henkilöstöresurssien joustavuuteen ja toimitilojen tehokkaaseen käyttöön.

Palvelusuunnitelma vaatii tarkistamista vuosien 2017 - 2018 osalta.

Jos sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus astuu voimaan vuoden 2019 alusta, Ptky Akselin toiminta siirtyy maakuntahallinnolle.

Konsernitavoitteet ovat Yleishallinto-tulosalueen kohdalla.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

160 Perusturvakuntayhtymä Akseli

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	567	0	0	0	0
Kulut	-16 602 215	-16 246 102	-15 848 019	-15 848 019	-15 848 019
Toimintakate	-16 601 648	-16 246 102	-15 848 019	-15 848 019	-15 848 019
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

Määrärahavaraus vuonna 2017 sisältää kunnan vastuulla olevia eläkemaksuja 331.157 €. Maksuosuus perusturvakuntayhtymä Akselille on 15.516.862 €.

Tulosalue Erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuolto

Tilivelvollinen kunnanjohtaja Seija Österberg

Toiminta-ajatus Tuottaa laadullisesti hyvät, tasa-arvoiset ja kohtuuhintaiset erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut kunnan asukkaille.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Uudenkaupungin kaupunki.

Taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2019

Valmisteilla oleva sote-uudistus aiheuttaa toteutuessaan merkittäviä muutoksia myös sairaanhoitopiirin toimintaan. Kuntayhtymän toiminta ja talous tulee järjestää siten, että vahvistettu talousarvio ei ylitä. Mittavat investoinnit rasittavat kuntayhtymän taloutta.

Ympäristöterveydenhuollon alueeseen kuuluu yhdeksän kuntaa/kaupunkia. Mynämäen kunta on toiseksi suurin maksaja. Koko alueen vuoden 2017 talousarvioesitys on 805.013 euroa, josta Mynämäen osuus on noin 20,0 % eli noin 160.000 euroa. Kunnilta peritään maksuosuutta ympäristöterveydenhuollon kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kullakin toimipaikalla on suoritekohtainen yksikköhinta, jonka perusteella kyseisen toimipaikan palveluja käyttäneitä kuntia laskutetaan.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut siirtyvät vuoden 2019 alusta voimaan tulevan sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä maakunnan vastattavaksi.

Konsernitavoitteet ovat Yleishallinto-tulosalueen kohdalla.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

170 Erikoissairaanhoito ja ympäristöterveydenhuolto

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-11 019 683	-10 401 886	-10 688 402	-10 677 402	-10 688 402
Toimintakate	-11 019 683	-10 401 886	-10 688 402	-10 677 402	-10 688 402
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

Vuonna 2017 erikoissairaanhoidon maksuosuus on 10.407.600 € ja kunnan vastuulla olevat eläkemaksut 111.408 €. Ympäristöterveydenhuollon maksuosuus on 160.000 € ja kunnan vastuulla olevat eläkemaksut 9.394 €.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TARKASTUSLAUTAKUNTA JA KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	1 282 734	906 815	802 243	825 243	814 743
Kulut	-30 008 702	-28 967 354	-28 861 992	-28 846 833	-28 851 616
Toimintakate	-28 725 968	-28 060 539	-28 059 749	-28 021 590	-28 036 873
Sisäiset tulot	292 971	291 304	0	0	0
Sisäiset menot	-243 551	-244 774	0	0	0

4.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Kasvatus- ja sivistysjohtaja Laura Päiviö-Häkämies
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Koko osaston tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatukseen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kunnan myöntämien resurssien puitteissa.

Lainsäädännön ja opetussuunnitelmien uusimiset synnyttävät osastolla uudenlaista toimintaa vuonna 2017 erityisesti varhaiskasvatukseen ja opetustoimen aloilla. Muutoksia kuvaillaan tarkemmin tulosalueita käsittelevissä toimintasuunnitelman ja talousarvion osissa.

Kaikki osaston kehittämistyö tapahtuu jokaisella tulosalueella ulkopuolisella hankerahoituksella. Mynämäen kunnan kasvatus- ja sivistystoimella on useita omia kehittämishankkeita ja kunta on mukana monissa alueellisissa yhteishankkeissa.

Keskeisin yhteinen ja toiminnallinen teema osastolla vuonna 2017 on **Suomi 100 vuotta**. Sekä tämän teeman että muun toiminnan osalta sivistystoimi tekee tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	10 049	400	0	0	0
Kulut	-194 784	-197 009	-193 287	-182 275	-192 345
Toimintakate	-184 735	-196 609	-193 287	-182 275	-192 345
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-15 509	-12 637	-12 306	-12 306	-12 306

Suoritteet ja tunnusluvut

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
lautakunnan kokoukset	10	10	10	10	10
Tunnusluvut					
€/asukas	27	25	25	25	25

Henkilöstö

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
kasvatus- ja sivistysjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tulosalue**Varhaiskasvatus****Tilivelvolliset**

Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen

Toiminta-ajatus

Tuottaa perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatuspalveluita, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 – 2019

Tulosalueen palvelumuotoina on päiväkotihoido, perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito. Uusina toiminnan muotoina ovat luontopäiväkoti ja avoin varhaiskasvatuspalvelu (leikkitoiminta). Esiopetusta annetaan päiväkodeissa sekä lhalaiten koulun yhteydessä. Tarvittava erityisen tuen tarjoaminen kuuluu koko henkilöstön työhön, asiantuntijoina toimivat kolme erityislastentarhanopettajaa. Integroitu erityisryhmä on Vaahteramäen päiväkodissa. Lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää on käyttänyt viisi lasta, ja sitä esitetään edelleen maksettavaksi Kelan kautta. Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada päivähoitopaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Päivähoitopaikan ostaminen/myyminen harkitaan tapauskohtaisesti riippuen kunnan omien paikkojen riittävydestä. Tällä hetkellä paikkoja myydään kahdelle lapselle. Subjektivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen 20 h/vk on käytössä.

Ilta- ja viikonloppuhoitoa järjestetään Pikkulaurissa. Aikaisemmin viikonloppuhoitoa on voitu ostaa naapurikunnilta (ennen vuotta 2016). Talousarviossa on vaikea päästä raamiin siksi, että erityisesti viikonloppuhoito on kallista, koska käyttäjämäärä on vähäinen ja kustannukset ovat arkipäiviä korkeampia. Kustannusten korkeus näyttäytyy sekä henkilökunnan palkkakuluissa että tukipalveluissa. Jotta tulosalue pääsi mahdollisimman lähelle raamin edellyttämää tasoa, on tulosalueella karsittu kaikesta mahdollisesta huomioiden kuitenkin pakolliset menot. Talousarvion toteutumisen osalta suurimpana riskinä on riittämätön määräraha sijaisten palkkaukseen.

Uusi esiopetussuunnitelma on otettu käyttöön. Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet valmistuvat lokakuussa 2016, minkä pohjalta tehdään Mynämäen oma varhaiskasvatussuunnitelma, joka otetaan käyttöön elokuussa 2017. Erilaisia hankkeita hyödynnetään kehittämistyössä, mm. pedagogiikan johtaminen varhaiskasvatuksessa – hankkeeseen osallistuvat kaikki esimiehet. Avoimien varhaiskasvatuspalvelujen leikkitoimintaa on aloitettu Pikkulaurissa, mitä kehitetään edelleen yhteistyössä muun Mynämäen alueella järjestettävän leikkitoiminnan kanssa.

Sähköisen asioinnin käyttöä lisätään: investointien kautta ollaan hankkimassa mobiilikirjausjärjestelmä, joka on käytössä monissa kunnissa, ja jonka käyttöönotosta sovittiin jo vuonna 2015. Investointi on pääasiassa kertaluontoinen, mutta jatkossa sen osalta ICT-kulut nousevat tulevina vuosina yhteensä noin 10 000 euron vuositasolla, sillä jokaisessa ryhmässä sijaitsevien mobiililaitteiden yhteyksien kulut tulevat olemaan oletettavasti tätä luokkaa. Tarkkaa kustannusvaikutusta suunnitteluvuosille on mahdoton sanoa, sillä samaan aikaan mobiilikirjauksen käyttöönotto säästää henkilökunnan työaika.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	617 371	628 900	639 000	619 000	619 000
Kulut	-4 006 268	-3 990 738	-3 945 534	-3 917 173	-3 918 828
Toimintakate	-3 388 897	-3 361 838	-3 306 534	-3 298 173	-3 299 828
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-703 691	-711 848	-722 639	-722 639	-722 639

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 	<p>Laadukas varhaiskasvatus on kunnan markkinointia edistävä tekijä. (tyytyväisyyskysely)</p>	
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopoliittikka</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeikin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen</p> <p>Varhaiskasvatuksen omat ympäristökasvatusprojektit</p>	
Tehokas ja toimiva palvelurakenne	Hoitopaikkojen kysyntä ja tarjon-	

<p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja järkevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisuuden tukeminen 	<p>ta ovat tasapainossa.</p> <p>Laatua arvioidaan tyytyväisyyskyselyillä, keskiarvo-tavoite hyvä</p> <p>Ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen, yhteistyö eri toimijoiden kanssa</p> <p>Yhteistyön määrä 3. sektorin kanssa</p> <p>Omaa toimintaa tukevien ostopalveluiden lisääminen</p> <p>Hanketoiminnan kehittäminen</p>	
--	--	--

Suoritteet ja tunnusluvut

505 Varhaiskasvatus

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
Päiväkodit:					
-kokopäivä	199	194	208	208	208
-osapäivä	66	90	80	80	80
-esiopetus	83	90	80	80	80
Erityispäivähoito	17	17	17	17	17
Perhepäivähoito	27	32	24	24	24
Ryhmäperhepäivähoito:					
-kokopäivä	19	20	18	20	20
-osapäivä	7	2	2	2	2
-esiopetus	8				
Ostopalvelupäivähoito	3	1	1	1	1
Muu päivähoito:					
kotihoitontuki/perheet	89	110	100	100	100
Tunnusluvut					
€/hoitopaikka					
Päiväkotihoido	8 022	7 553	7 634	7 634	7 634
Esiopetus	5 284	5 017	5 190	5 190	5 190
Perhepäivähoito	10 899	9 521	10 300	10 300	10 300
Ryhmäperhepäivähoito	9 347	9 450	9 659	9 659	9 659
Kotihoitontuki, €/perhe	4 558	4 316	4 471	4 471	4 471

Henkilöstö

501 Varhaiskasvatus

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
päivähoidon johtaja	1,0				
varhaiskasvatusjohtaja		1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihiteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
erityislastentarhanopettaja	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0
vastaava lastentarhanopettaja	1,0				
päiväkodinjohtaja		2,0	2,0	2,0	2,0
lastentarhanopettaja	15,0	18,0	19,0	19,0	19,0
lastenhoitaja/päivähoitaja	27,0	30,5	29,5	29,5	29,5
päiväkotiapulainen	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5
erityisavustaja	2,0	1,0	2,0	2,0	2,0
varahenkilö	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
perhepäivähoidonohjaaja	1,0				
perhepäivähoitaja	17,0	13,0	10,0	10,0	10,0
Yhteensä	68,5	71,0	70,0	70,0	70,0

Tulosalue**Opetustoimi****Tilivelvolliset**

Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ja siihen liittyvät kouluttautumiset jatkuvat vuoden 2017 aikana. Opettajat sekä perusopetuksen puolella että luki-ossa ovat tehneet paljon työtä opetussuunnitelman ideoimiseksi mahdollisimman toimivaksi. Kaikki kehittäminen ja kouluttautuminen tapahtuvat ulkopuolisella hankerahalla.

Oppimateriaalien ja tvt-hankintojen osalta tehdään välttämättömät hankinnat vuonna 2017. Palvelujen ostoja ei ole voitu lisätä annetun talousarvion raamin puitteissa. Vuoden aikana tutkitaan parhaita käytäntöjä Mynämäen kunnan opetustoimelle tulevien tvt-hankintatarpeiden osalta. Osa kunnista on päättänyt lähteä siihen, että kaikille oppilaille hankitaan oma laite, jonka voi kuljettaa myös kotiin. Tältä osin Mynämäen kunta kuulee käyttäjien kokemuksia erilaisien uudistusten onnistumisesta. Kartoitusta tehdään parasta aikaa muun muassa Turun seudun opetustoimen foorumin alaisessa virtuaalityöryhmässä. Toistaiseksi Mynämäessä toteutetaan valittua linjaa asteittaisen digitaalisuuden lisäämiseksi ja satsataan vuoden 2017 aikana siihen, että opettajilla on hyvät valmiudet käyttää uutta laitteistoa pedagogisesti mahdollisimman monipuolisesti. Kokemusten pohjalta uusien hankintoja esitetään budjetoitavaksi investointeihin vuodelle 2018, mikä tulee huomioida seuraavan vuoden raamissa.

Oppilasmäärä on vähentynyt Mynämäen kunnan perusopetuksessa pitkällä aikavälillä merkittäväällä tavalla: Vuonna 2007 perusopetuksen oppilaita oli 1028, vuonna 2010 oppilaita oli 973, vuonna 2013 oppilaita oli 874 ja vuonna 2016 (talousarvion tekohetkellä) oppilaita on 800. Oppilasennuste näyttää siltä, että vuonna 2019 on perusopetuksessa 767 oppilasta. Toimipisteet ja sen myötä opettajien määrä on pysynyt samana. Lautakunta teki vuonna 2015 päätöksen, jonka mukaan päätettiin lukuvuodesta 2016 alkaen vähentää kahdesta toimipisteestä yhdysluokat 5-6 tai 3-6 niin, että kunnassa olisi ollut 2 luokanopettajaa vähemmän. Valtuusto ei hyväksynyt tätä päätöstä, joten opettajien määrä on edelleen sama. Tulevaisuudessa lautakunta pohtii edelleen kaikki vaihtoeh-

dot opettajien sijoitteluksi kokonaisuuden kannalta järkevällä tavalla. Tällä hetkellä alle 10 lapsen luokkakokoja on Huolin koululla (3-4. lk 6, 5-6 lk 6), Ihalaisen koululla (1-2 lk 9 + 1 eskari), ja Tarvaisissa (3-4 lk 8, 5-6 lk 9), samaan aikaan Laurin koululla on 5.luokalla yli 25 oppilaan luokkakoot. Kysymys on kustannusten lisäksi opettajien työn tasaisesta jakautumisesta ja kuormittavuudesta. Oppilasmäärät ovat nähtävänä talousarvion suoritteista kaikkien koulujen osalta.

Opetustoimen osalta valmistelijat eivät päässeet raamiin kulujen osalta, sillä edellisen vuoden pohjaan verrattuna palkkakulut nousevat siitä syystä, että aiemmin kouluverkon selvitystilanteessa on ollut 3 määräaikaista luokanopettajaa vain lukuvuodeksi palkattuna – valtuuston tekemien päätösten jälkeen virat on täytetty, joten opettajille maksetaan myös kesän 2017 ajalta täysi palkka. Niittylinnan opetusyksikköön on jouduttu jo vuoden 2016 aikana palkkaamaan lisää henkilökuntaa (kiertävä resurssiopettaja erityisissä opetusjärjestelyissä oleville oppilaille), mikä näyttäytyy lisäkustannuksena, mutta mikä toisaalta voidaan täysimääräisesti velottaa sijoitettujen oppilaiden kotikunnilta. Tulojen osalta opetustoimi on pystynyt viime vuosina ylittämään tuloennusteen.

Lukion osalta tavoitteena on edelleen antaa opiskelijoille yhtä laadukasta opetusta kuin aikaisemminkin. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset vakiintuvat vuoden 2017 aikana. Lukiolla on useita kehittämishankkeita, joista merkittävin on innovatiivinen Digitreenari-hanke.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

510 Opetustoimi

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	516 637	322 773	326 920	309 920	309 920
Kulut	-8 747 480	-8 518 191	-8 478 312	-8 425 789	-8 429 398
Toimintakate	-8 230 843	-8 195 418	-8 151 392	-8 115 869	-8 119 478
Sisäiset tulot	1 330	0	0	0	0
Sisäiset menot	-1 743 305	-1 715 342	-1 729 762	-1 729 762	-1 729 762

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ 	<p>Laadukas opetustyö ja hyvät oppimistulokset ovat osa kunta-markkinointia.</p> <p>Opetustoimen osallistuminen kehittämissuunnitelmien toteuttamiseen.</p>	

<p>kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi</p>		
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopoliittikka</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeikin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen.</p> <p>Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja järkevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisuuden tukeminen 	<p>Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto.</p> <p>Laatutyötä tehdään ja teetetään tyytyväisyyskysely (2-5-8), keskiarvotavoite hyvä.</p> <p>Perusopetuksessa päättötodistuksen saaneiden määrä, tavoite 100 %</p> <p>Lukiossa yo-tulosten keskiarvo, tavoite yli maan keskiarvon</p> <p>Toimitilojen tehokas käyttö</p> <p>Kehittämisen- ja hanketoimintaan satsataan</p>	

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
	9	9	9	9	9
oppilaita/perusopetus	889	880	798	786	767
aloituspaikkoja/lukio	70	70	70	70	70
opiskelijoita/lukio	175	175	184	180	180
muista kunnista	50	45	45	45	45
Tunnusluvut					
€/oppilas (perusopetus)	8 713	8 800	8 677	9 000	9 000
€/opiskelija (lukio)	6 681	6 700	6 669	6 950	6 950

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä, Oppilasmääränä käytetään 2017 kevät ja syyslukukauden keskiarvoa

	TP 2015 oppilasmäärä	TA 2016 oppilasmäärä	TA 2017 oppilasmäärä	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Aseman koulu	7 381	42	7 196	41	7 629	44
Huolin koulu	8 920	32	8 762	30	9 889	32
Ihalaisten koulu	10 475	23	11 560	18	10 218	18
Karjalan koulu	7 721	47	8 219	48	9 389	39
Laurin koulu	6 340	575	6 801	564	7 549	522
Tarvaisten koulu	12 329	44	10 580	37	11 278	31
Tavastilan koulu	9 990	66	12 115	61	11 009	75
Pyhän koulu	6 544	50	6 146	54	9 589	37

Henkilöstö**510 Opetustoimi**

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA2018	TS 2019
erityisluokanopettaja*	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
erityisopettaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
koulusihteeri	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
koulukuraattori	Akseli	Akseli	Akseli	Akseli	Akseli
lehtori	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
luokanopettaja	27,0	27,0	28,0	28,0	28,0
koulunkäynninohjaaja	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0
rehtori	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
luokanopettaja-rehtori	7,0	7,0	6,0	6,0	6,0
tuntiopettaja*	7,0	8,0	8,0	8,0	8,0
tuntiopettaja määräaikainen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	110,0	111,0	111,0	111,0	111,0

* Sis. Leinikissä määräaikaisesti 1 erityisluokanopettaja ja 2 erityisopetuksen tuntiopettajaa

Tulosalue**Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi****Tilivelvolliset**Liikunta- ja nuorisopalveluvastaava Anna Salminen
Kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava Viktoria Kulmala

Toiminta-ajatus Tuottaa laadukkaita kirjasto- ja kulttuuripalveluita sekä liikunta- ja nuorisopalveluita kuntalaisille mahdollisimman laajasti.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

- Suomen 100-vuotisjuhla näkyy kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sektorilla vuonna 2017 läpileikkaavana teemana niin, että vuoden aikana korostetaan paikallista, alueellista ja suomalaista kulttuuria ja suomalaisia tekoja
- Yhteistyöhankkeet kolmannen sektorin kanssa
- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen Masku-Mynämäki-Nousiainen yhteistyönä
- Etsivän nuorisotyön mallin vakiinnuttaminen Masku-Mynämäki-Nousiainen yhteistyönä
- Yhteisen avustusten jakomallin laatiminen liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimeen
- Laurin liikuntapuiston hyödyntäminen palvelutarjonnassa
- Asiakasmaksujen ja taksojen tarkistaminen ja korottaminen
- Uimahallin kustannusrakenteen tarkistaminen ja selvittäminen vuokranantajan kanssa (Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy)
- Vaski-kirjastojen yhteistyön kehittäminen
- Valmistautuminen avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmään
- E-aineistojen tunnettuuden parantaminen
- Kirjaston ja koulujen yhteistyön kehittäminen
- Kirjaston opasteiden ja valaistuksen uusimisen loppuun saattaminen
- Kulttuuripalveluiden järjestäminen yhteistyössä käyttäjien kanssa
- Lasten- ja nuorisokulttuuripalveluiden kehittäminen yhteistyössä koko vapaa-aikatoimessa
- Kulttuurisen kotiseutureitin valmistelun aloittaminen
- Kotiseututyön kehittäminen yhteistyössä kotiseutuyhdistysten kanssa

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	236 097	222 923	232 600	232 600	232 600
Kulut	-1 378 131	-1 359 150	-1 358 462	-1 353 440	-1 353 785
Toimintakate	-1 142 034	-1 136 227	-1 125 862	-1 120 840	-1 121 185
Sisäiset tulot	12 575	12 000	12 000	12 000	12 000
Sisäiset menot	-417 200	-413 332	-425 408	-425 408	-425 408

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne	Toimenpiteet kuntamarkkinoinnin tueksi (Laurin liikuntapuiston markkinointi, toimivat sähköiset asiointipalvelut, selkeät internetsivut, Liikku-esitys)	
Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset	Kyliin jalkautuvan nuorisotyön aloittaminen	
Asukasluvun kasvu		

<p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnitelu/maapolitiittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 		
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopolitiikka</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeikin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>Yhteistyötä yrittäjien kanssa kunnan tapahtumatuotannossa.</p> <p>Nuorten työllistämispalveluiden kehittäminen yhdessä yrittäjien kanssa.</p> <p>Vetovoimaisuuden lisääminen ja erityispiirteiden esiin nostaminen. Mm. hyvät liikunta- ja kirjastopalvelut.</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja jätävä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaeh- 	<p>Ap/ip-toiminnan tehostaminen ja siirtäminen kyläkouluissa opetus-toimen alaisuuteen. Tavoitteena on se, että ryhmissä ei ole vajaakäyttöä.</p> <p>Toimitilojen tehokas käyttö</p> <p>Yhteistyömuodot ja sopimukset kolmannen sektorin kanssa.</p> <p>Omaa toimintaa tukevien ostopalvelujen määrää lisätään.</p> <p>Hanketoimintaan satsataan edelleen.</p>	

toisen työn tukeminen		
-----------------------	--	--

Suoritteet ja tunnusluvut

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
nuorisotiloja	2	2	2	2	2
kävijöitä	2 500	2 500	2 900	2 900	2 900
ap/ip -asiakkaat	75	66	60	70	70
liikuntatilat	11	11	11	11	11
uimahallikävijät	20 000	23 000	23 500	23 500	23 500
kirjastot	2	2	2	2	2
lainaukset	111 000	111 000	111 000	111 000	111 000
museot	2	2	2	2	2
Tunnusluvut					
nuorisotyö €/asukas *			32	32	32
ap/ip toiminta €/asiakas	2 909	2 524	2 137	2 200	2 200
liikunta €/asukas	50	46	45	46	46
kirjasto €/asukas	47	47	45	47	47
kulttuuri €/asukas	3	3	3	3	3

* työpaja, työllistäminen, etsivä, nuorisotyö

Henkilöstö

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kirjastovirkailija	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
liikunta- ja nuorisopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
vapaa-ajanohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ohjaaja nuorisotalo+ ap-ip	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
uimahallin valvoja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
vastuuhjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	13,0	13,0	12,0	12,0	12,0

Kasvatus- ja sivistyslautakunta yhteensä

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	1 380 154	1 174 996	1 198 520	1 161 520	1 161 520
Kulut	-14 326 663	-14 065 088	-13 975 595	-13 878 677	-13 894 356
Toimintakate	-12 946 509	-12 890 092	-12 777 075	-12 717 157	-12 732 836
Sisäiset tulot	13 905	12 000	12 000	12 000	12 000
Sisäiset menot	-2 879 705	-2 853 159	-2 890 115	-2 890 115	-2 890 115

4.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvolliset Tekninen johtaja Timo Oja

Toiminta-ajatus Tekninen osasto vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen hoidosta, ruoka- ja siivous palvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista.

Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Toiminnassa ei oleellisia muutoksia. ALPE:n maksuosuuteen ei korotuksia; maksuosuus on 560.000 euroa. Joukkoliikennemenojen kasvu on 90 000 e. Talkooavustuksilla (10.000 euroa) aktivoidaan yhdistysten omaehtoista toimintaa.

Kunta osallistuu edelleen SYKE:n Hinku-hankkeeseen ja ELY:n Ravinneneutraali kunta -hankkeeseen (tekn. ltk § 77 24.6.2015).

Lautakunnan kokouksia on arvioitu pidettävän 11 kpl.

Toimintamenojen muutos yhteensä +6,6 %.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	128 513	80 000	80 000	80 000	80 000
Kulut	-927 562	-939 231	-1 001 316	-920 205	-920 260
Toimintakate	-799 049	-859 231	-921 316	-840 205	-840 260
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-18 893	-15 519	-14 387	-14 387	-14 387

Henkilöstö

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
tekninen johtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tulosalue Tilalaitos

Tilivelvolliset Kiinteistöpäällikkö Petri Jaarto

Toiminta-ajatus Hoitaa keskitetysti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, siivous- ja ruokapalvelun.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Suurimmat investointikohteet (saneeraukset) kohdistuvat terveyskeskukseen ja Tavastilan kouluun.

MKTO:n kiinteistön käyttöasteen muutoksiin varaudutaan kiinteistökehityksellä ja eri toimijoiden sekä toimintojen tilatarpeet kartoittamalla.

Talousarviossa rakentamisen käyttömenot sisältävät pienempiä korjauksia, jotta kiinteistökanta pysyisi jatkossakin kunnossa.

Sote- ja maakuntauudistukseen varaudutaan v. 2019 (muutokset mm. ateria- ja puhtaanapalveluissa).

Sitovat taloudelliset tavoitteet

730 Tilalaitos

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	5 156 860	4 868 833	4 661 874	4 634 471	4 634 471
Kulut	-4 873 960	-4 794 945	-4 720 627	-4 672 850	-4 674 244
Toimintakate	282 900	73 888	-58 753	-38 379	-39 773
Sisäiset tulot	2 795 084	2 715 221	2 761 655	2 761 655	2 761 655
Sisäiset menot	-112 095	-61 671	-23 669	-23 669	-23 669

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaa-voitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 	<p>Omilla tilalaitoksen resursseilla pidetään kunnan kiinteistökanta käyttökunnossa; pieniä korjauksia, jotta kiinteistöt pysyisivät tiloiltaan käyttökunnossa.</p> <p>Palvelutuotannon muutokset otetaan huomioon tilalaitoksen toiminnassa ja tilajärjestelyissä.</p>	
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopoliittikka</p>	<p>Toteutettu Hinku-toimenpiteitä: vanhojen kiinteistöjen LVISA-laitteiden säätäminen.</p>	

<p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeKin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>Kiinteistöjen energiankulutuksen reaaliaikainen seuranta.</p> <p>Palvelujen kilpailuttaminen paikalliset resurssit huomioiden.</p> <p>Ollaan aktiivisesti mukana KETS uudella kaudella.</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja järkevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisen työn tukeminen 	<p>Kunnan omistamien vuokrattavien tilojen käyttöaste >90 %</p> <p>Koulujen piha-alueiden hoito ulkoistettu kesälomien aikana 2 kpl (Tarvainen sekä Karjala)</p> <p>Kiinteistöhoitopalvelut ulkoistettu yhdessä kiinteistössä.</p> <p>Ravinneneutraali kunta (Ranku) -hankkeeseen osallistuminen: lähiruoka/kilpailutus -teema.</p> <p>Valmistuskeittiöiden lukumäärän vähentäminen toiminnan muutos huomioiden.</p>	

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ²	44 510	44 480	44 480	44 480	44 480
Siivottavat kiinteistöt k-m ² *)	38 626	38 626	38 626	38 626	36 764
Tuotettavien aterioiden lkm/a	534 898	545 133	545 133	539 682	534 285
Keittiöiden toimipisteet lkm*)	13	13	13	10	10
Tunnusluvut					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa e/k-m ²	70,44	66,77	66,77	66,85	66,99
Aterian hinta keskimäärin e	3,09	3,21	3,21	3,29	3,31

Henkilöstö

730 Tilalaitos

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
kiinteistöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ruokapalvelupäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
siivoustyönohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kirvesmies	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
laitoshuoltaja	20,5	20,5	21,5	21,5	21,5
kiinteistönhoitaja	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
päiväkotiapulainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
emäntä	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
keittäjä	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
ravitsemustyöntekijä	8,0	8,0	6,0	6,0	6,0
keittäjä-siivoaja-talonmies	3,0	3,0	3,0	0,0	0,0
Yhteensä	56,0	56,0	55,0	52,0	52,0

Tulosalue**Infra****Tilivelvolliset**

Työpäällikkö Mira Rekola

Toiminta-ajatus

Infra-tulosalue sisältää talousarviosta 2017 alkaen yleisten alueiden, urheilukenttien ja yksityisteiden (avustukset) määrärahat.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Katteluksen alueen kunnallistekniikan sekä katuvalaistuksen suunnittelu ja rakentaminen.
Mynämäentien kevyenliikenteenväylän suunnittelu ja rakentaminen.
Kustavintien ja Pyhäntien liittymässä keskisaarekkeellisen suojatien suunnittelu ja rakentaminen.
Katuvalaistuksen saneeraustöitä jatketaan alueittain.
Viher-, liikunta- ja ulkoalueiden hoitotason pitäminen vähintään nykyisellä tasolla.
Kaava-alueiden katujen sekä kevyen liikenteen väylien kuntokartoitus.

Vesihuoltolaitos yhtiötetään vuoden 2017 alusta Mynämäen Vesihuolto Oy:ksi. Tavoitteet on asetettu Yleishallinto-tulosalueen kohdalla konsernitavoitteissa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**760 Infra *)**

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	204 000	205 950	195 950	195 950	195 950
Kulut	-517 788	-541 921	-538 690	-537 071	-537 182
Toimintakate	-313 788	-335 971	-342 740	-341 121	-341 232
Sisäiset tulot	128 520	125 950	125 950	125 950	125 950
Sisäiset menot	-7 700	-5 300	0	0	0

*) Vesihuoltolaitoksen toiminta yhtiötetään vuoden 2017 alusta Mynämäen Vesihuolto Oy:ksi. TA 2017 alkaen tulosalueen nimi on Infra. Tulosalue sisältää yleisten alueiden, urheilukenttien ja yksityisteiden tuloarviot ja määrärahat. Vertailukelpoisuuden vuoksi myös TP 2015 ja MTA 2016 sisältää em. tuloarviot ja määrärahat.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 	<p>Kunnallistekniikan sekä valaistuksen rakentaminen uusille kaava-alueille.</p> <p>Maantieverkon turvallisuus: Mynämäentien kevyenliikenteenväylä sekä Kustavintien suoja-atie.</p> <p>Katuvalaistuksen saneeraustöiden jatkaminen.</p> <p>Kuntokartoituksen käyttö katujen hoitosuunnittelun työkaluna.</p>	
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopolitiikka</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeikin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>Ravinneneutraali kunta (Ranku) – hankkeeseen osallistuminen; maatalous/lannoitus.</p> <p>Yritysalueiden yleisilmeen parantaminen osana alueiden hoitoa.</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja järkevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa 	<p>Resurssien tehokkuus: työtehtävien ja -alueiden selkeyttäminen sekä uudelleen jako.</p> <p>Perehdytysten/kehityskeskustelujen tehostaminen, tavoitteena 0-toleranssi virheille ja onnettomuuksille.</p> <p>Työntekijöiden turvakoulutukset</p> <p>Katujen hoidon kilpailutus.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisen työn tukeminen 	Yhteistyö kylien kanssa Suomi 100 hankkeissa.	
---	---	--

Suoritteet ja tunnusluvut

760 Infra *)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
Kaavatiet, km	49	49	49	50	50
Kevyenliikenteenväylät, km	29	29	29	32	33
Yksityistiet, km	8	8	8	8	8
Puistot, ha	26	26	26	26	27
Tievalot	47	47	47	50	51

*) Vuoden 2017 alusta vesihuoltolaitoksen toiminta yhtiöitetään Mynämäen Vesihuolto Oy:ksi. Infra -tulosalue sisältää yleiset alueet, urheilukentät ja yksityistiet.

Henkilöstö

760 Infra *)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
työpäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
kentänhoitaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
huoltomies	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Yhteensä	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5

*) Vuoden 2017 alusta vesihuoltolaitoksen toiminta yhtiöitetään Mynämäen Vesihuolto Oy:ksi. Vesilaitoksen hoitajat siirtyvät yhtiön palvelukseen vuoden 2017 alusta. Infra -tulosalue sisältää yleiset alueet, urheilukentät ja yksityistiet.

Tulosalue

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

Tilivelvolliset

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaavojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta sekä lisäksi osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Toiminta suunnitelmakaudella 2017 - 2019

Rakennusvalvontapalveluissa ei oleellisia muutoksia.

Kiinteistökartoituksen tekeminen vuoden 2018 loppuun mennessä. Kartoituksen tarkoituksena on saattaa kiinteistöittäin rakennusten kerrosalat, ikä ja varustelutaso verottajan tietoon kaikille oikeudenmukaisen kiinteistöverotuksen aikaansaamiseksi. Rakennusvalvonnan palkkakuluista noin 43 700 €/vuosi ja kilometrikorvauksista noin 3000 €/vuosi kuluu kiinteistöinventointiin.

Ympäristönsuojelun osalta maa-aineslupien myöntäminen ja ottamisen valvonta on siirtynyt 1.7.2016 alkaen ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ennuste rakennuslupien määräksi vuonna 2017 on 130 kpl ja ympäristölupien 4 kpl. Ympäristöpalvelut ostetaan Raision kaupungilta (jatkoneuvottelut käynnissä loppuvuodesta 2016).

Toimintamenojen muutos -4,8 %.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	141 914	88 600	93 600	93 600	93 600
Kulut	-175 890	-249 134	-237 120	-235 658	-235 758
Toimintakate	-33 976	-160 534	-143 520	-142 058	-142 158
Sisäiset tulot	1 140	0	0	0	0
Sisäiset menot	-14 330	-11 940	-11 612	-11 612	-11 612

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite = pitkän aikavälin tavoite	Tavoitteet 2017	Toteuma 31.12.2017
<p>Kunnan kehitystä edistävä yhdyskuntarakenne</p> <p>Elinvoimainen kuntakeskus ja kyläkeskukset</p> <p>Asukasluvun kasvu</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pitkäjänteinen ja strateginen maankäytönsuunnittelu/maapoliittinen ohjelma - kehittämistä tukeva, joustava kaavoitus - olemassa olevan infrastruktuurin tehokas hyödyntäminen - monipuolinen tontti- ja asuntotarjonta - kylien omaehtoinen kehittäminen/ kyläsuunnitelmat - dynaaminen kuntamarkkinointi 	<p>Rakennusjärjestys ajan tasalla</p> <p>Ympäristönsuojelumääräykset ajan tasalla</p> <p>Rakennusvalvonnan taksa ajan tasalla</p> <p>Ympäristönsuojelun taksa ajan tasalla</p> <p>Rakennuslupa-asiat ratkaistaan kahdessa viikossa, mikäli kaikki liiteasiakirjat on jätetty samanaikaisesti</p>	
<p>Kunnan elinvoimaisuutta tukeva elinkeinopoliittikka</p>	<p>Rakennuslupa-asiat ratkaistaan kahdessa viikossa, mikäli kaikki liiteasiakirjat on jätetty samanaikaisesti</p>	

<p>Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeino-ohjelman toteuttaminen - elinkeinoelämän tarpeita tukeva maapolitiikka - TSeKin ja Potkurin yrityspalvelujen tunnettavuuden lisääminen ja tehokas hyödyntäminen - Hinku-kunnan imagon hyödyntäminen markkinoinnissa ja elinkeinotoiminnassa (lähienergia, lähiruoka, hankinnat) 	<p>kaisesti</p>	
<p>Tehokas ja toimiva palvelurakenne</p> <p><i>Kriittiset menestystekijät</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uudistuvat toimintatavat / toimintojen kriittinen arviointi ja jäntevä päätöksenteko - eri toimijoiden selkeät roolit - toimiva konserniohjaus / kuntayhtymien toiminta ei ylitä kunnan taloudellista kantokykyä - kiinteistöjen/toimitilojen tehokas käyttö - toimiva yhteistyö kuntien ja 3. sektorin kanssa - omaa toimintaa tukevat ostopalvelut - ennaltaehkäisevien palvelujen merkityksen ymmärtäminen - hankerahoituksen käyttäminen kehittämistyössä - kuntalaisten/yhdistysten omaehtoisen työn tukeminen 	<p>Riittävät resurssit palveluiden tuottamiseen sekä nykyaikaiset tekniset apuvälineet ja atk-ohjelmat asioiden tehokkaaseen käsittelyyn.</p> <p>Rakennusvalvonta kattaa maksutuloilla toiminnastaan aiheutuvat kulut</p>	

Suoritteet ja tunnusluvut

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Suoritteet					
rakennusluvut	103	140	130	130	130
maa-ainesluvut	3	1	1	1	1
ympäristöluvut	4	4	4	4	4
Tunnusluvut					
€/lupa	24	-370	-799	-788	-788

Henkilöstö

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
rakennustarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihiteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tekninen lautakunta yhteensä

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tuotot	5 631 287	5 243 383	5 031 424	5 004 021	5 004 021
Kulut	-6 495 200	-6 525 231	-6 497 753	-6 365 784	-6 367 444
Toimintakate	-863 913	-1 281 848	-1 466 329	-1 361 763	-1 363 423
Sisäiset tulot	2 796 224	2 715 221	2 761 655	2 761 655	2 761 655
Sisäiset menot	-145 318	-89 130	-49 668	-49 668	-49 668

5 KÄYTTÖTALouden YHTEENVETO

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	2015 TP %	2016 TA %	TS 2018	TS 2019
100 Vaalit							
Tuotot	13 123	0	0	-100,0		23 000	12 500
Kulut	-13 303	0	-21 902	64,6		-25 527	-18 896
Netto	-180	0	-21 902			-2 527	-6 396
130 Tilintarkastus							
Tuotot	0	0	0			0	0
Kulut	-17 245	-18 266	-18 399	6,7	0,7	-18 385	-18 382
Netto	-17 245	-18 266	-18 399	6,7	0,7	-18 385	-18 382
150 Yleishallinto							
Tuotot	1 269 044	906 815	802 243	-36,8	-11,5	802 243	802 243
Kulut	-2 356 256	-2 321 100	-2 285 270	-3,0	-1,5	-2 277 500	-2 277 917
Netto	-1 087 212	-1 414 285	-1 483 027	36,4	4,9	-1 475 257	-1 475 674
1550 Taloushallintoyksikkö							
Tuotot	613 035	613 986	650 924	6,2	6,0	650 924	650 924
Kulut	-614 736	-609 915	-650 924	5,9	6,7	-650 924	-650 924
Netto	-1 701	4 071	0	-100,0	-100,0	0	0
160 Ptty Akseli							
Tuotot	567	0	0			0	0
Kulut	-16 602 215	-16 646 102	-15 848 019	-4,5	-4,8	-15 848 019	-15 848 019
Netto	-16 601 648	-16 646 102	-15 848 019	-4,5	-4,8	-15 848 019	-15 848 019
170 Erikoissairaanhoito ja ympäristöterveydenhuolto							
Tuotot	0	0	0			0	0
Kulut	-11 019 683	-10 401 886	-10 688 402	-3,0	2,8	-10 688 402	-10 688 402
Netto	-11 019 683	-10 401 886	-10 688 402	-3,0	2,8	-10 688 402	-10 688 402
500 Sivistystoimen hallinto							
Tuotot	10 049	400	0	-100,0	-100,0	0	0
Kulut	-194 784	-197 009	-193 287	-0,8	-1,9	-192 275	-192 345
Netto	-184 735	-196 609	-193 287	4,6	-1,7	-192 275	-192 345
505 Varhaiskasvatus							
Tuotot	617 371	628 900	639 000	3,5	1,6	619 000	619 000
Kulut	-4 006 268	-3 990 738	-3 945 534	-1,5	-1,1	-3 917 173	-3 918 828
Netto	-3 388 897	-3 361 838	-3 306 534	-2,4	-1,6	-3 298 173	-3 299 828
510 Opetustoimi							
Tuotot	516 637	342 773	326 920	-36,7	-4,6	309 920	309 920
Kulut	-8 747 480	-8 543 191	-8 478 312	-3,1	-0,8	-8 425 789	-8 429 398
Netto	-8 230 843	-8 200 418	-8 151 392	-1,0	-0,6	-8 115 869	-8 119 478
530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi							
Tuotot	236 097	222 923	232 600	-1,5	4,3	232 600	232 600
Kulut	-1 378 131	-1 359 150	-1 358 462	-1,4	-0,1	-1 353 440	-1 353 785
Netto	-1 142 034	-1 136 227	-1 125 862	-1,4	-0,9	-1 120 840	-1 121 185

700 Teknisentoimen hallinto

Tuotot	128 513	80 000	80 000	-37,7	0,0	80 000	80 000
Kulut	-927 562	-939 231	-1 001 316	8,0	6,6	-1 000 205	-1 000 261
Netto	-799 050	-859 231	-921 316	15,3	7,2	-920 205	-920 261

730 Tilalaitos

Tuotot	5 156 860	4 868 833	4 661 874	-9,6	-4,3	4 661 874	4 661 874
Kulut	-4 873 960	-4 794 945	-4 720 627	-3,1	-1,5	-4 700 076	-4 701 486
Netto	282 900	73 888	-58 753	-120,8	-179,5	-38 202	-39 612

760 Infra

Tuotot	1 176 321	1 230 586	195 950	-83,3	-84,1	195 950	195 950
Kulut	-1 217 344	-1 198 662	-538 690	-55,7	-55,1	-537 071	-537 182
Netto	-41 023	31 924	-342 740	735,5	-1 173,6	-341 121	-341 232

780 Rakennusvalvonta ja ymp.toimi

Tuotot	141 914	88 600	93 600	-34,0	5,6	93 600	93 600
Kulut	-175 890	-249 134	-237 120	34,8	-4,8	-235 658	-235 758
Netto	-33 976	-160 534	-143 520	322,4	-10,6	-142 058	-142 158

Raportti yhteensä

Tuotot	9 266 495	8 369 830	7 032 187	-24,1	-16,0	7 018 187	7 007 687
Kulut	-51 530 121	-50 659 414	-49 335 340	-4,3	-2,6	-49 219 520	-49 220 659
Netto	-42 263 627	-42 289 584	-42 303 153	0,1	0,0	-42 201 333	-42 212 972

6 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmat sisältäen vesihuoltolaitoksen myyntivoiton

Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2015	MTA 2016	MYYNTIVOITTO SISÄLTYY	TS 2018	TS 2019
			TA 2017		
Toimintatuotot	9 266 494	8 369 830	16 568 767	7 054 767	7 044 267
Myyntituotot	4 128 957	3 999 187	2 905 626	2 905 626	2 905 626
Maksutuotot	792 853	797 100	791 300	791 300	791 300
Tuet ja avustukset	296 666	152 900	97 000	103 000	92 500
Vuokratuotot	3 223 507	3 144 123	3 080 721	3 080 721	3 080 721
Muut toimintatuotot	824 511	276 520	9 694 120	174 120	174 120
Toimintakulut	-51 530 121	-50 659 413	-49 371 920	-49 256 100	-49 257 238
Henkilöstökulut	-13 701 579	-13 588 492	-13 310 691	-13 192 121	-13 193 909
Palkat ja palkkiot	-10 151 091	-10 209 396	-10 133 597	-10 189 900	-10 234 443
Henkilösivukulut	-3 550 488	-3 379 096	-3 177 094	-3 002 221	-2 959 466
Eläkekulut	-2 958 396	-2 829 897	-2 724 396	-2 677 658	-2 636 929
Muut henkilösivukulut	-592 092	-549 199	-452 698	-324 563	-322 537
Palvelujen ostot	-32 206 783	-31 364 159	-30 395 994	-30 400 044	-30 399 594
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 222 475	-2 392 899	-2 259 970	-2 260 670	-2 260 470
Avustukset	-928 988	-994 768	-1 035 552	-1 035 552	-1 035 552
Vuokrat	-2 383 883	-2 284 985	-2 332 863	-2 332 863	-2 332 863
Muut toimintakulut	-86 413	-34 110	-36 850	-34 850	-34 850
Toimintakate	-42 263 627	-42 289 583	-32 803 153	-42 201 333	-42 212 971
Verotulot	25 815 385	26 810 000	26 576 000	26 591 000	27 303 000
Kunnan tulovero	23 585 631	24 374 000	24 102 000	24 076 000	24 741 000
Kiinteistövero	1 327 964	1 557 000	1 569 000	1 569 000	1 569 000
Osuus yhteisöverosta	901 790	879 000	905 000	946 000	993 000
Valtionosuudet	16 163 200	16 614 046	16 000 425	16 000 425	16 000 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 762	-53 100	10 000	10 000	10 000
Korkotuotot	3 502	3 000	63 000	63 000	63 000
Muut rahoitustuotot	33 864	31 900	35 000	35 000	35 000
Korkokulut	-79 382	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Muut rahoituskulut	-6 746	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuosikate	-333 804	1 081 363	9 783 272	400 092	1 100 454
Poistot ja arvon alentumiset	-1 793 856	-1 760 000	-1 501 000	-1 501 000	-1 501 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 767 791	-1 760 000	-1 475 000	-1 475 000	-1 475 000
Kertaluonteiset poistot	-26 065	0	-26 000	-26 000	-26 000
Tilikauden tulos	-2 127 660	-678 637	8 282 272	-1 100 908	-400 546
Poistoeron lis(-) tai väh(+)	38 494				
Varausten lis(-) tai väh(+)	-2				
Rahastojen lis(-) tai väh(+)	-9				
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-2 089 177	-678 637	8 282 272	-1 100 908	-400 546

Tuloslaskelma ulkoiset erät	TP 2015	MTA 2016	MYyntIVOITTO	TS 2018	TS 2019
			SISÄLTYY		
			TA 2017		
Toimintatuotot	5 976 242	5 145 530	13 391 502	3 840 922	3 830 422
Myyntituotot	2 736 350	2 620 108	1 577 966	1 541 386	1 541 386
Maksutuotot	792 853	797 100	791 300	791 300	791 300
Tuet ja avustukset	296 666	132 900	97 000	103 000	92 500
Vuokratuotot	1 328 786	1 318 902	1 231 116	1 231 116	1 231 116
Muut toimintatuotot	821 587	276 520	9 694 120	174 120	174 120
Toimintakulut	-48 239 868	-47 010 113	-46 194 655	-46 042 255	-46 043 393
Henkilöstökulut	-13 701 579	-13 563 492	-13 310 691	-13 155 541	-13 158 129
Palkat ja palkkiot	-10 151 091	-10 184 396	-10 133 597	-10 153 320	-10 198 663
Henkilösivukulut	-3 550 488	-3 379 096	-3 177 094	-3 002 221	-2 959 466
Eläkekulut	-2 958 396	-2 829 897	-2 724 396	-2 677 658	-2 636 929
Muut henkilösivukulut	-592 092	-549 199	-452 698	-324 563	-322 537
Palvelujen ostot	-30 832 885	-29 604 780	-29 068 334	-29 072 384	-29 071 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 201 090	-2 373 199	-2 259 970	-2 260 670	-2 260 470
Avustukset	-928 988	-974 768	-1 035 552	-1 035 552	-1 035 552
Vuokrat	-489 161	-459 764	-483 258	-483 258	-483 258
Muut toimintakulut	-86 165	-34 110	-36 850	-34 850	-34 850
Toimintakate	-42 263 626	-41 864 583	-32 803 153	-42 201 333	-42 212 971
Verotulot	25 815 385	26 390 000	26 576 000	26 591 000	27 303 000
Kunnan tulovero	23 585 631	24 074 000	24 102 000	24 076 000	24 741 000
Kiinteistövero	1 327 964	1 587 000	1 569 000	1 569 000	1 569 000
Osuus yhteisöverosta	901 790	729 000	905 000	946 000	993 000
Valtionosuudet	16 163 200	16 614 046	16 000 425	16 000 425	16 000 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 762	-53 100	10 000	10 000	10 000
Korkotuotot	3 502	3 000	63 000	63 000	63 000
Muut rahoitustuotot	33 864	31 900	35 000	35 000	35 000
Korkokulut	-79 382	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Muut rahoituskulut	-6 746	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuosikate	-333 803	1 086 363	9 783 272	400 092	1 100 454
Poistot ja arvон alentumiset	-1 793 856	-1 760 000	-1 501 000	-1 501 000	-1 501 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 767 791	-1 760 000	-1 475 000	-1 475 000	-1 475 000
Kertaluonteiset poistot	-26 065	0	-26 000	-26 000	-26 000
Tilikauden tulos	-2 127 659	-673 637	8 282 272	-1 100 908	-400 546
Poistoeron lis(-) tai väh(+)	38 494	0			
Varausten lis(-) tai väh(+)	-2				
Rahastojen lis(-) tai väh(+)	-9	0			
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-2 089 176	-673 637	8 282 272	-1 100 908	-400 546

Tuloslaskelmat ilman vesilaitoksen myyntivoittoa

Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuotot	9 266 494	8 369 830	7 068 767	7 054 767	7 044 267
Myyntituotot	4 128 957	3 999 187	2 905 626	2 905 626	2 905 626
Maksutuotot	792 853	797 100	791 300	791 300	791 300
Tuet ja avustukset	296 666	152 900	97 000	103 000	92 500
Vuokratuotot	3 223 507	3 144 123	3 080 721	3 080 721	3 080 721
Muut toimintatuotot	824 511	276 520	194 120	174 120	174 120
Toimintakulut	-51 530 121	-50 659 413	-49 371 920	-49 256 100	-49 257 238
Henkilöstökulut	-13 701 579	-13 588 492	-13 310 691	-13 192 121	-13 193 909
Palkat ja palkkiot	-10 151 091	-10 209 396	-10 133 597	-10 189 900	-10 234 443
Henkilösivukulut	-3 550 488	-3 379 096	-3 177 094	-3 002 221	-2 959 466
Eläkekulut	-2 958 396	-2 829 897	-2 724 396	-2 677 658	-2 636 929
Muut henkilösivukulut	-592 092	-549 199	-452 698	-324 563	-322 537
Palvelujen ostot	-32 206 783	-31 364 159	-30 395 994	-30 400 044	-30 399 594
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 222 475	-2 392 899	-2 259 970	-2 260 670	-2 260 470
Avustukset	-928 988	-994 768	-1 035 552	-1 035 552	-1 035 552
Vuokrat	-2 383 883	-2 284 985	-2 332 863	-2 332 863	-2 332 863
Muut toimintakulut	-86 413	-34 110	-36 850	-34 850	-34 850
Toimintakate	-42 263 627	-42 289 583	-42 303 153	-42 201 333	-42 212 971
Verotulot	25 815 385	26 810 000	26 576 000	26 591 000	27 303 000
Kunnan tulovero	23 585 631	24 374 000	24 102 000	24 076 000	24 741 000
Kiinteistövero	1 327 964	1 557 000	1 569 000	1 569 000	1 569 000
Osuus yhteisöverosta	901 790	879 000	905 000	946 000	993 000
Valtionosuudet	16 163 200	16 614 046	16 000 425	16 000 425	16 000 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 762	-53 100	10 000	10 000	10 000
Korkotuotot	3 502	3 000	63 000	63 000	63 000
Muut rahoitustuotot	33 864	31 900	35 000	35 000	35 000
Korkokulut	-79 382	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Muut rahoituskulut	-6 746	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuosikate	-333 804	1 081 363	283 272	400 092	1 100 454
Poistot ja arvон alentumiset	-1 793 856	-1 760 000	-1 501 000	-1 501 000	-1 501 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 767 791	-1 760 000	-1 475 000	-1 475 000	-1 475 000
Kertaluonteiset poistot	-26 065	0	-26 000	-26 000	-26 000
Tilikauden tulos	-2 127 660	-678 637	-1 217 728	-1 100 908	-400 546
Poistoeron lis(-) tai väh(+)	38 494				
Varausten lis(-) tai väh(+)	-2				
Rahastojen lis(-) tai väh(+)	-9				
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-2 089 177	-678 637	-1 217 728	-1 100 908	-400 546

Tuloslaskelma					
ulkoiset erät	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuotot	5 976 242	5 145 530	3 891 502	3 840 922	3 830 422
Myyntituotot	2 736 350	2 620 108	1 577 966	1 541 386	1 541 386
Maksutuotot	792 853	797 100	791 300	791 300	791 300
Tuet ja avustukset	296 666	132 900	97 000	103 000	92 500
Vuokratuotot	1 328 786	1 318 902	1 231 116	1 231 116	1 231 116
Muut toimintatuotot	821 587	276 520	194 120	174 120	174 120
Toimintakulut	-48 239 868	-47 010 113	-46 194 655	-46 042 255	-46 043 393
Henkilöstökulut	-13 701 579	-13 563 492	-13 310 691	-13 155 541	-13 158 129
Palkat ja palkkiot	-10 151 091	-10 184 396	-10 133 597	-10 153 320	-10 198 663
Henkilösivukulut	-3 550 488	-3 379 096	-3 177 094	-3 002 221	-2 959 466
Eläkekulut	-2 958 396	-2 829 897	-2 724 396	-2 677 658	-2 636 929
Muut henkilösivukulut	-592 092	-549 199	-452 698	-324 563	-322 537
Palvelujen ostot	-30 832 885	-29 604 780	-29 068 334	-29 072 384	-29 071 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 201 090	-2 373 199	-2 259 970	-2 260 670	-2 260 470
Avustukset	-928 988	-974 768	-1 035 552	-1 035 552	-1 035 552
Vuokrat	-489 161	-459 764	-483 258	-483 258	-483 258
Muut toimintakulut	-86 165	-34 110	-36 850	-34 850	-34 850
Toimintakate	-42 263 626	-41 864 583	-42 303 153	-42 201 333	-42 212 971
Verotulot	25 815 385	26 390 000	26 576 000	26 591 000	27 303 000
Kunnan tulovero	23 585 631	24 074 000	24 102 000	24 076 000	24 741 000
Kiinteistövero	1 327 964	1 587 000	1 569 000	1 569 000	1 569 000
Osuus yhteisöverosta	901 790	729 000	905 000	946 000	993 000
Valtionosuudet	16 163 200	16 614 046	16 000 425	16 000 425	16 000 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 762	-53 100	10 000	10 000	10 000
Korkotuotot	3 502	3 000	63 000	63 000	63 000
Muut rahoitustuotot	33 864	31 900	35 000	35 000	35 000
Korkokulut	-79 382	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Muut rahoituskulut	-6 746	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuosikate	-333 803	1 086 363	283 272	400 092	1 100 454
Poistot ja arvon alentumiset	-1 793 856	-1 760 000	-1 501 000	-1 501 000	-1 501 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 767 791	-1 760 000	-1 475 000	-1 475 000	-1 475 000
Kertaluonteiset poistot	-26 065	0	-26 000	-26 000	-26 000
Tilikauden tulos	-2 127 659	-673 637	-1 217 728	-1 100 908	-400 546
Poistoeron lis(-) tai väh(+)	38 494	0			
Varausten lis(-) tai väh(+)	-2				
Rahastojen lis(-) tai väh(+)	-9	0			
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-2 089 176	-673 637	-1 217 728	-1 100 908	-400 546

7 INVESTOINTIOSA

Projekti-numero	Projektin nimi/sisältö	Lisätieto	Hankkeen kokonaiskustannus arvio, €	TS 2017 euroa	TS 2018 euroa	TS 2019 euroa	TS 2020 euroa
TALONRAKENNUS				760 000	560 000	300 000	290 000
	Aseman koulun salaojituksen korjaus		100 000		100 000		
	Terveyskesk. korjaukset/suunn.+rak.		300 000	150 000	150 000		
	Terveyskeskuksen keittiön saneeraus		500 000				
	Laurin koulun hissi		80 000	80 000			
	Kuntosali (Mietoinen) lämmitysmuutos (-19)	Co2	100 000			50 000	50 000
	Energiakatselmoinnit	Co2	20 000	20 000			
	Puuosaston purku		160 000				
	Aarlahden saunan maalaus		20 000	20 000			
	Kivijärvi / saunojen maalaus + kunnostus		40 000		40 000		
	Kylätalo Mietola / rappauksen korjaus, ikkunat +katto		45 000	45 000			
	Ihalaisten koulun maalaus + viemäroinnin uusiminen		40 000	40 000			
	Tarvaisten puukoulun maalaus + ikkunat		40 000		40 000		
	Karjalan päiväkodin maalaus		25 000	25 000			
	Silotie 1/varaston katon korjaus		50 000		50 000		
	Tavastilan alakerran kunnostus		100 000	100 000			
	Tavastilan salaojat + sadevedet		120 000	120 000			
	MKTO sadevedet ja salaojat		100 000	100 000			
	Vanha yhteiskoulu/Sipilä museo		10 000	10 000			
	Fortum kylmähallin katto + koulun katon pinnoitus		130 000			100 000	30 000
	Tavastilan ilmanvaihdon peruskorjaus		200 000		100 000	100 000	
	Hiirenkorvan pk peruskorjaus tai uudisrak		500 000				
	Laurinkoulun sadevedet (ja salaojat)		100 000				100 000
	Tarvaisten kivikoulun salaojat ja sadevedet		60 000				60 000
	Linja-autoaseman katon uusinta		20 000	20 000			
	Laurin koulun ulko-ovet		60 000	30 000	30 000		
	Koulujen IV-saneeraukset		150 000		50 000	50 000	50 000
INFRASTRUKTUURI				704 000	778 000	889 000	1 130 000
LIIKENNEVÄYLÄT				537 000	439 000	726 000	726 000
	Kevyenliik.väylä Talonpojantie		39 000		39 000		
	Korkkismäentie (kaavatie) (-19)						
	Kattelus 2 kaava-alueen kadut		325 000	75 000	100 000	150 000	
685	Kevyen liik. väylä, Asemantien-urheilukeskus	Co2	280 000			70 000	210 000
	Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	**Co2	625 000	325 000	300 000		
	Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie/ELY		avustus	-50 000			
	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema	**Co2	900 000			450 000	450 000
	Seututien 192 (Kustavintie) suojatiesaareke	Co2	150 000	150 000			
	Seututien 192 (Kustavintie) suojatiesaareke/ELY	Co2	avustus	-18 000			
	Kintikkalan kaava-alueen kadut (-19-21)		228 000			56 000	56 000
	Sunila 3 kaava-alueen kadut (-20-22)		350 000				10 000
	Kirsikkatie		55 000	55 000			

	PÄÄLLYSTYKSET			97 000	209 000	43 000	219 000
628	Paikkaukset		68 000	17 000	17 000	17 000	17 000
	Kevyenliik. väylä Asemantie-urheilukeskus (-21)		28 000				
	Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	**Co2	50 000		50 000		
	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema	**Co2	50 000				50 000
	Kattelus 2 kaava-alue		52 000			26 000	26 000
	Kintikkalan kaava-alueen kadut (-22)		51 000				
	Kuivelan kaava-alue		15 000	15 000			
	Korkkismäentie		126 000				126 000
	Kivistönmäen alueen kadut		100 000	50 000	50 000		
	Länsikadun alue		52 000		52 000		
	Kirsikkatie		15 000	15 000			
	Välitie, Mietolantie		40 000		40 000		
	Meripääntie		40 000				40 000
	TIEVALAISTUS			60 000	120 000	75 000	140 000
708	Kattelus 2 kaava-alue		55 000		15 000	20 000	20 000
	Kivistönmäen kevyenliikenteenväylät		20 000	20 000			
	Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	**Co2	65 000		65 000		
	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema	**Co2	65 000				65 000
	Kintikkalan kaava-alue (-19 - 21)		80 000			15 000	15 000
	Katuvalaistuksen uusiminen (mm. Yläneentie)	Co2	160 000	40 000	40 000	40 000	40 000
	YLEISET ALUEET			10 000	10 000	45 000	45 000
692	Rakennuspaikkojen maisemointi		40 000	10 000	10000	10000	10000
	Aarlahden venesataman laajennus (suunnittelu)		20 000			10000	10000
	Jukolan viesti		50 000			25 000	25 000
	IRTAIN OMAISUUS			124 000	50 000	70 000	10 000
754	Varasto / kalustohankintoja		40 000	10 000	10 000	10 000	10 000
	Rakennusvalvonta / Sähköinen asiointipalvelu		13 000	13 000			
	Varhaiskasvatus / Mobiilikirjaus		16 000	16 000			
	Varavoimakone / Pikkulaurin päiväkot		40 000		40 000		
	Varavoimakone / Laurin koulu		60 000	60 000			
	Varavoimakone / Terveyskeskus		60 000			60 000	
	Taloushallinto / Ohjelmien päivitys		25 000	25 000			
	KIINTEÄ OMAISUUS			20 000	20 000	20 000	20 000
	Maanhankinta ja lunastukset		80 000	20 000	20000	20000	20000
	Investoinnit yhteensä			1 608 000	1 408 000	1 279 000	1 450 000

***) Hanke perustuu Mynämäen ja Mietoisten kuntien yhdistymissopimukseen

Co2 Hiilineutraali kunta -hankkeen investointi: energiansäästö, liikumisen edistäminen ym.

Investointi TULOT	68 000	0	0	0
Investointi MENOT	1 676 000	1 408 000	1 279 000	1 450 000
NETTO	1 608 000	1 408 000	1 279 000	1 450 000

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma sisältäen vesihuoltolaitoksen myyntivoiton

	TP 2015	MTA 2016	MYYNTIVOITTO SISÄLTYY	TS 2018	TS 2019
			TA 2017		
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus	-870 025	1 031 363	238 272	355 092	1 055 454
Vuosikate	-333 804	1 086 363	9 783 272	400 092	1 100 454
Satunnaiset erät		0			
Tulorahoituksen korjauserät	-536 222	-55 000	-9 545 000	-45 000	-45 000
Investoinnit	-1 746 172	-1 443 500	-1 608 000	-1 408 000	-1 279 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 618 014	-1 658 500	-1 676 000	-1 408 000	-1 279 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134 689	115 000	68 000	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	737 154	100 000	0	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-2 616 197	-412 137	-1 369 728	-1 052 908	-223 546
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainauksen muutokset	-20 963	30 000	380 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten lisäykset	-20 963	30 000	380 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	2 054 001	150 000	1 150 000	1 150 000	330 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	3 000 000	3 300 000	2 800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-45 999	-1 850 000	-1 850 000	-2 150 000	-2 470 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 100 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	624 212	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	2 657 250	180 000	1 530 000	1 180 000	360 000
Kassavarojen muutos	41 053	-232 137	160 272	127 092	136 454

Rahoituslaskelma ilman vesihuoltolaitoksen myyntivoittoa

	TP 2015	MTA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus	-870 025	1 031 363	238 272	355 092	1 055 454
Vuosikate	-333 804	1 086 363	283 272	400 092	1 100 454
Satunnaiset erät		0			
Tulorahoituksen korjauserät	-536 222	-55 000	-45 000	-45 000	-45 000
Investoinnit	-1 746 172	-1 443 500	-1 608 000	-1 408 000	-1 279 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 618 014	-1 658 500	-1 676 000	-1 408 000	-1 279 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134 689	115 000	68 000	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	737 154	100 000	0	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-2 616 197	-412 137	-1 369 728	-1 052 908	-223 546
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainauksen muutokset	-20 963	30 000	380 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten lisäykset	-20 963	30 000	380 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	2 054 001	150 000	1 150 000	1 150 000	330 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	3 000 000	3 300 000	2 800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-45 999	-1 850 000	-1 850 000	-2 150 000	-2 470 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 100 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	624 212	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	2 657 250	180 000	1 530 000	1 180 000	360 000
Kassavarojen muutos	41 053	-232 137	160 272	127 092	136 454

9 ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2017 - 2019

Asiakirja	Arvioija	Menettely	Aikataulu
Visio ja strategia	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain	Kuntastrategia valtuustokaudelle 2013 – 2016 päivitettiin syksyllä 2013. Kuntastrategia on talousarviokirjassa. Kuntastrategia, hallintosääntö ja konserniohje uusitaan kuntalain edellyttämällä tavalla vuoden 2017 aikana.
		Kunnanvaltuuston iltakoulut ja seminaarit; tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen arvioidaan, miten strategiaa on toteutettu ja talousarvion yhteydessä arvioidaan, toteuttaako talousarvio riittävässä määrin valtuuston hyväksymää strategiaa.	Vuosittain keväällä ja syksyllä
	Kunnanhallitus	Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain
	Lautakunnat	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kuntastrategiaan arvioidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain
Elinkeino-ohjelma	Kunnanvaltuusto	Ohjelma päivitetään valtuustokausittain kuntastrategian edellyttämällä tavalla	Elinkeino-ohjelma tarkistetaan sen jälkeen, kun kuntastrategia on uusittu.
	Kunnanhallitus	Ohjelman toimivuuden arviointi vuosittain elinkeino-ohjelmassa määritellyllä tavalla	Vuosittain

Maapoliittinen ohjelma	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa kuntastrategian, asunto- ja elinkeinopoliittisten linjausten tarkentuessa tai yleiskaavoituksen niin vaatiessa	Maapoliittinen ohjelma on päivitetty vuonna 2014 (kv 26.1.2015)
Talousarvio ja -suunnitelma tavoitteineen	Valtuusto	Hyväksyminen seuraavaa talousarviovuotta varten	Ed. vuoden marraskuussa tai joulukuussa
		Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet/valmistelu seminaareissa	Syksyllä
		Talousarvion seuranta	Osavuosisiraportit huhtikuun ja elokuun lopun tilanteen mukaan
	Kunnanhallitus	Käyttösuunnitelma	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammihelmikuussa
		Talousarvion seuranta ja raportointi valtuustolle sekä esitykset korjaavista toimenpiteistä.	Osavuosisiraportit huhtikuun ja elokuun lopun tilanteen mukaan
		Talousarvion seuranta	Kuukausittain koko kunnan tuloslaskelma
	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja	Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastussuunnitelman mukainen arviointi	Tarkastuslautakunnan hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaan
	Lautakunnat	Toiminta toteutetaan talousarvion mukaisesti; talousarvion seuranta	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammihelmikuussa Toteutumisen seuranta kuukausittain Osavuosisiraportit huhtikuun ja elokuun tilanteen mukaisina

		Lautakunnan itsearviointi	Vuosittain
	Vastuulliset viranhaltijat, esimiehet	Kehityskeskustelut, joissa otetaan huomioon asetetut tavoitteet ja niiden seuranta	Vuosittain
		Toimenkuvien ajantasaisuus	Tarkistetaan tarvittaessa vähintään kehityskeskustelussa
	Konserniin kuuluvat yhtiöt ja kuntayhtymät	Raportointi talouden ja toiminnan toteutumisesta kunnanhallitukselle	Vähintään kaksi kertaa vuodessa Ohjeistus yhtiökokousedustajille.
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Valtuusto	Käsittely ja hyväksyminen	Kesäkuussa
		Toiminnan arviointi valtuustoseminaarissa	Huhti - toukokuussa
	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen viimeistään kaksi viikkoa ennen valtuustokäsittelyä	Toukokuussa
	Kunnanhallitus	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valmistelu ja allekirjoittaminen Toimintakertomus sisältää selonteon sisäisen valvonnan toteutumisesta	Maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toimintakertomuksen valmistelu oman toiminnan osalta. Sisältää toiminnan arvioinnin.	Alkuvuodesta erikseen sovitun aikataulun mukaisesti
Sisäinen valvonta (Sisäisen valvonnan ohje)	Kunnanhallitus	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta toimintakertomuksen osana vuosittain Sopimusohje

	Osastopäälliköt	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Osastopäälliköt raportoi- vat kunnanjohtajalle vuosittain ja aina tarvit- taessa
Kunnanhallituksen toiminnan itsearviointi	Kunnanhallitus	Kuntaliiton mallin mukainen itsearviointi	Vuosittain
Palvelutuotannon lakisääteinen arviointi	Lautakunnat	Lakien edellyttämä arviointi	Lain määrittelemä aika- taulu
	Viranhaltijat	Lakien edellyttämän arvioin- nin valmistelu	Lain määrittelemä aika- taulu
Henkilöstötilinpäätös	Valtuusto	Käsitellään vuosittain	Viimeistään kesäkuussa tilinpäätöksen kanssa samaa aikaan